

FÆRDSLSUHELD 2008

DANMARKS
STATISTIK

Færdselsuheld **2008**

Road traffic accidents

DANMARKS
STATISTIK

Færdselsuheld 2008

Udgivet af Danmarks Statistik

December 2009

76. årgang

Oplag: 300

Printet hos ParitasDigitalService

Trykt udgave:

Pris: 60,00 kr. inkl. 25 pct. moms

Kan købes på www.dst.dk/boghandel

ISBN 978-87-501-1819-0

ISSN 0070-3516

Pdf-udgave:

Kan hentes gratis på

www.dst.dk/publ/FaerdselsUheld

ISBN 978-87-501-1821-3

ISSN 1601-1120

Adresser:

Danmarks Statistik

Sejrøgade 11

2100 København Ø

Tlf. 39 17 39 17

Fax 39 17 39 99

e-post: dst@dst.dk

www.dst.dk

© Danmarks Statistik 2009

Du er velkommen til at citere fra denne publikation.

Angiv dog kilde i overensstemmelse med god skik.

Det er tilladt at kopiere publikationen til privat brug.

Enhver anden form for hel eller delvis gengivelse eller mangfoldiggørelse

af denne publikation er forbudt uden skriftligt samtykke fra Danmarks Statistik.

Kontakt os gerne, hvis du er i tvivl.

Når en institution har indgået en kopieringsaftale med COPY-DAN,

har den ret til - inden for aftalens rammer - at kopiere fra publikationen.

Forord

Færdselsuheld 2008 er en fortsættelse af de årlige publikationer om færdselsuheld, der er udkommet siden 1930. Statistikken bygger på detaljerede oplysninger fra politiet om færdselsuheld med personskade. Indberetning foregår elektronisk, og er indbygget som en del af politirapporten, idet indberetningen automatisk udfyldes, samtidig med at der optages politirapport. Fra og med 1. januar 2003 er indberetningssystemet ændret således, at det er Vejdirektoratet, der modtager politiets rapporter, mod tidligere Danmarks Statistik.

Tekstafsnittet omfatter tre artikler.

I den *første* artikel præsenteres statistikkens hovedresultater i form af tekst, oversigtstabeller og figurer. I artiklen belyses væsentlige træk af udviklingen set over en længere periode, og desuden redegøres for færdselsuheld med personskade i 2008. En række baggrundsoplysninger om færdselsuheldene inddrages i beskrivelsen. Afsnittet indeholder desuden en international oversigt.

I den *anden* artikel gennemgås det samlede statistiksystem.

Den *tredje* artikel omhandler personskader ved færdselsuheld i 2007 belyst gennem skadestue- og sygehusregistreringer og politirapporter.

I tilknytning til den første artikel er der et *tabelafsnit* med mere detaljerede oplysninger.

Hæftet er udarbejdet i Danmarks Statistiks kontor for Befolkning af overassistent Dorrit Ingvorsen og programmør Jan Lundø under ledelse af specialkonsulent Lisbeth Laursen.

En følgegruppe bestående af Stig Hemdorff fra Vejdirektoratet, Søren Troels Berg fra Rådet for Sikker Trafik og Gitte Carstensen fra DTU Transport har fulgt udarbejdelsen af publikationen.

Danmarks Statistik, november 2009

Jan Plovsing / Anita Lange

Indholdsfortegnelse

	1	Færdselsuheld med personskade 2008	
<i>Tekst med oversigtstabeller og figurer</i>	1.1	Indledning	5
	1.2	Udviklingen i hovedtræk	5
	1.3	Personskader efter køn, alder og skadetype	10
	1.4	Implicerede førere og fodgængere	15
	1.5	Tid og sted	17
	1.6	Uheldssituationer	19
	1.7	Implicerede transportmidler	20
	1.8	Anvendelse af fodgængerovergange, cykelstier mv.	24
	1.9	Spiritusuheld	26
	1.10	Korrektion for ændret definition af hjernerystelse	33
	1.11	International oversigt	34
<i>Tabelafsnit</i>	1.	Personskader fordelt efter alder og køn. 2008	36
	2.	Implicerede førere fordelt efter transportmiddel og alder. 2008	37
	3.	Implicerede førere fordelt efter kørekortets udstedelsesår. 2008	38
	4.	Uheld og personskader fordelt efter måned og klokkeslæt. 2008	39
	5.	Uheld fordelt på hovedsituation og transportmiddel. 2008	40
	6.	Uheld og personskader fordelt efter de anvendte transportmidler. 2008	41
	7.	Implicerede førere og fodgængere fordelt efter spirituspåvirkning. 2008	42
	8.	Førere fordelt efter alder, transportmiddel og spirituspåvirkning. 2008	43
	9.	Uheld og dræbte i færdselsuheld i en række OECD-lande. 2007	44
	2	Statistiksystemet	
	2.1	Formål	45
	2.2	Definitioner og afgrænsninger	45
	2.3	Oplysninger om færdselsuheld	45
	2.4	Dækningsgrad	46
	2.5	Indberetningssystem	47
	2.6	Offentliggørelse	47
	3	Personskader ved færdselsuheld belyst gennem skadestue- og sygehusregistreringer og politirapporter 2007	
	3.1	Baggrund	49
	3.2	Metode	50
	3.3	Udviklingen i antal personskader	51
	3.4	Sammenligning af politi- og skadestue/sygehusindberettede personskader	52
	3.5	Resumé	55

1. Færdselsuheld med personskade 2008

1.1 Indledning

Færdselsuheldsstatistikken er baseret på indberetninger fra politiet og omfatter derfor kun uheld, som politiet har fået kendskab til. Uheldets sværhedsgrad og transportmidlets art har betydning for, om et uheld kommer til politiets kendskab. Næsten alle uheld med dræbte indgår i statistikken, og uheld med alvorlig personskade indberettes oftere end uheld med lettere personskade. Desuden bliver uheld med biler oftere indberettet end uheld med cykler. For en nærmere uddybning henvises til afsnit 2, statistiksystemet, og afsnit 3, personskader ved færdselsuheld belyst gennem sygehusregistreringer og politirapporter.

1.2 Udviklingen i hovedtræk

Samme antal trafikdræbte

I 2008 omkom 406 trafikanter. Det er nøjagtig det samme antal som i 2007, jf. oversigtstabel 1a. Der var 2.831 alvorligt tilskadekomne, hvilket er et fald på 10 pct. i forhold til 2007. Antallet af lettere tilskadekomne faldt med 12 pct. til 3.092. Der er et brud i den relative fordeling af lettere og alvorligt tilskadekomne fra 1997 på grund af en ny vejledning til politiet om færdselsuheldsindberetning, se afsnit 1.10.

Oversigtstabel 1a.

Antal uheld og personskader. 1994-2008

	Antal uheld i alt	Antal personskader			I alt	Antal indberettede materiel-skadeuheld i alt
		Dræbte	Alvorligt tilskadekomne	Lettere tilskadekomne		
1994	8 279	546	5 661	4 096	10 303	10 911
1995	8 373	582	5 624	4 367	10 573	11 015
1996	8 080	514	5 339	4 471	10 324	10 718
1997	8 004	489	4 424	5 193	10 106	9 952
1998	7 556	499	4 071	5 104	9 674	9 081
1999	7 605	514	4 217	5 176	9 907	9 301
2000	7 346	498	4 259	4 833	9 590	9 744
2001	6 861	431	3 946	4 519	8 896	9 534
2002	7 126	463	4 088	4 703	9 254	9 382
2003	6 749	432	3 868	4 544	8 844	9 386
2004	6 209	369	3 561	3 985	7 915	9 450
2005	5 412	331	3 072	3 516	6 919	8 811
2006	5 403	306	2 911	3 604	6 821	9 177
2007	5 549	406	3 138	3 518	7 062	9 484
2008	5 020	406	2 831	3 092	6 329	8 757

10 pct. færre uheld

Politiet rapporterede i alt 5.020 uheld med personskade i 2008, hvilket er 10 pct. færre end i 2007.

*Meget lille stigning
i biltrafikken
i 2008*

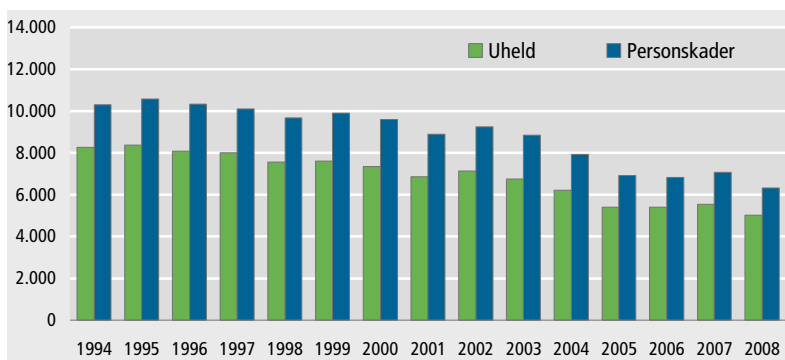
Trafikindekset fra Vejdirektoratet viser, at biltrafikken i 2008 steg med 0,3 pct. i forhold til 2007. Cykel/knallert-30 trafikken steg en del mere, nemlig med 4,5 pct. fra 2007 til 2008. Siden 1994 er biltrafikken vokset med i alt 32 pct. Niveaue for cykel/knallert-30 trafikken er med få undtagelser faldet igennem hele perioden og lå i 2008 14 pct. lavere end cykel/knallert-30 trafikken i 1994.

*Færre ulykker og
personskader i
forhold til 1994*

Både antal færdselsulykker og antal personskader (tilskadekomne og dræbte tilsammen) er 39 pct. lavere i 2008 end i 1994. Antal ulykker er således faldet fra 8.279 til 5.020 og antal personskader fra 10.303 til 6.329.

Figur 1 viser udviklingen i antal ulykker og personskader. Det ses, at der er et jævnt fald i antal færdselsulykker igennem hele perioden, dog med stigninger i årene 1995, 1999, 2002 og senest i 2007. Udviklingen i det samlede antal personskader viser det samme mønster.

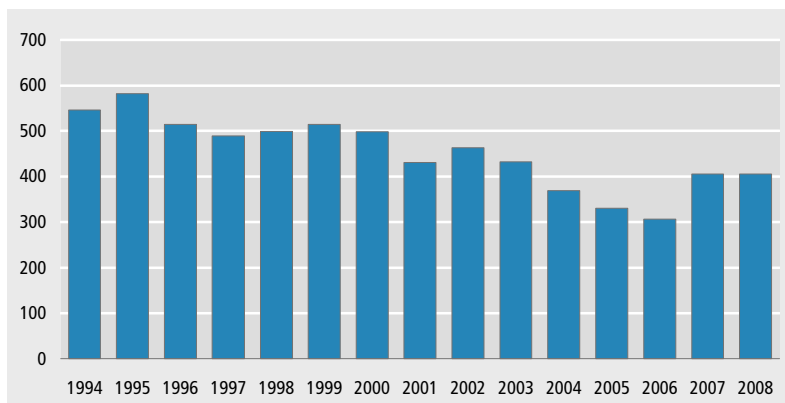
Figur 1. Antal ulykker og personskader. 1994-2008

*Fald afløst af stigning
i antal trafikdræbte*

Udviklingen i antal dræbte fra 1994 til 2008 er vist i figur 2. På trods af enkelte år med stigninger har antallet af dræbte vist et jævnt fald i perioden frem til og med 2006. I 2007 steg antallet af dræbte kraftigt og antallet i 2008 er på samme høje niveau.

Figur 2. Antal dræbte ved færdselsuheld. 1994-2008

*Dræbte i syv pct. af
uheldene*

I de fleste uheld er der ingen dræbte. I 2008 gjaldt det for 92 pct. af uheldene. Det er en andel, der har været stort set konstant siden 1997. Dog er der i de seneste par år sket en lille stigning i andelen af uheld, hvor der er en eller flere dræbte.

Oversigtstabel 1b.

Uheld fordelt efter antal dræbte. 1997-2008

	0 dræbte	1 dræbt	2 dræbte	3 eller flere dræbte	I alt	0 dræbte	1 dræbt	2 dræbte	3 eller flere dræbte	I alt
	antal					pct.				
1997	7 543	435	24	2	8 004	94	5	0	0	100
1998	7 094	429	30	3	7 556	94	6	0	0	100
1999	7 138	432	28	7	7 605	94	6	0	0	100
2000	6 892	416	32	6	7 346	94	6	0	0	100
2001	6 476	353	24	8	6 861	94	5	0	0	100
2002	6 711	378	29	8	7 126	94	5	0	0	100
2003	6 367	350	24	8	6 749	94	5	0	0	100
2004	5 868	317	20	4	6 209	95	5	0	0	100
2005	5 107	282	20	3	5 412	94	5	0	0	100
2006	5 119	267	14	3	5 403	95	5	0	0	100
2007	5 183	333	28	5	5 549	93	6	1	0	100
2008	4 642	359	12	7	5 020	92	7	0	0	100

*Størst fald i uheld
med knallert-45
involveret, mindst i
uheld med cykler*

Oversigtstabel 2 viser udviklingen i antal uheld fordelt efter hvilke transportmidler, der har været involveret. Mens det samlede antal uheld faldt med 10 pct. fra 2007 til 2008 var der store forskelle i udviklingen, når der ses på de forskellige typer af transportmidler. Størst var faldet for uheld med knallert-45 involveret, nemlig 35 pct. For uheld med varebiler og lastbiler involveret var faldet på henholdsvis 20 og 19 pct. For uheld med cykler involveret var faldet kun på 6 pct.

*Uheld med
cyklister involveret
er mere end
halveret siden 1994*

Totalt set er der i perioden 1994-2008 sket et fald på 39 pct. i antallet af uheld. Det største fald skete i antallet af uheld med varebiler, cyklister og fodgængere involveret med fald på mellem 50 og 58 pct. Det mindste fald er sket for knallerter-30, hvor der er kun blevet 14 pct. færre uheld. Den relative fordeling mellem de implicerede transportmidler er ændret en smule: Mens der i 1994 var personbiler involveret i 72 pct. af uheldene, er der i 2008 personbiler med i 77 pct. Omvendt var der cyklister med i 30 pct. af uheldene i 1994, mens det kun gjaldt for 21 pct. af uheldene i 2008.

Oversigtstabel 2.

Uheld fordelt efter transportmiddel. 1994-2008

	I alt	Transportmiddel							
		Person- bil	Vare- bil	Lastbil mv. ¹	Motor- cykel	Knal- lert- 45	Knal- lert- 30	Cykel	
1994	8 279	5 934	1 261	898	508	...	1 044	2 517	1 110
1995	8 373	6 154	1 207	1 005	482	17	961	2 467	1 159
1996	8 080	6 004	1 220	964	441	101	866	2 296	995
1997	8 004	5 963	1 250	985	396	221	767	2 215	1 003
1998	7 556	5 576	1 165	867	362	300	812	1 910	968
1999	7 605	5 638	1 099	926	376	315	840	1 914	941
2000	7 346	5 426	987	773	347	351	1 046	1 798	923
2001	6 861	5 091	876	788	308	300	1 073	1 604	813
2002	7 126	5 404	840	718	336	289	1 131	1 704	853
2003	6 749	5 102	794	656	346	231	1 101	1 561	762
2004	6 209	4 728	692	629	298	217	1 021	1 478	729
2005	5 412	4 057	664	585	306	133	833	1 347	621
2006	5 403	4 148	647	549	309	163	865	1 173	670
2007	5 549	4 255	658	593	385	152	996	1 134	646
2008	5 020	3 879	527	481	347	99	897	1 071	555

¹ Inkl. bus og traktor.

*Størst fald i
personskader
blandt knallert-45
og lastbiler fra
2007 til 2008*

Oversigtstabel 3 viser udviklingen i antal personskader fordelt efter transportmiddel. Det største fald i personskader fra 2007 til 2008 er sket for knallert-45 køreere, hvor 41 pct. færre mistede livet eller kom til skade og for personer i lastbiler mv. (dvs. inkl. busser og traktorer), der faldt med 30 pct. fra 161 til 113. Blandt personbiler var der 9 pct. færre personskader i 2007 end i 2008 og blandt cyklister 5 pct. færre.

*Personskader
blandt personer i
varebiler faldet med
58 pct. siden 1994*

Siden 1994 er faldet i antallet af personskader størst blandt personer i varebiler, cyklister og fodgængere og mindst blandt knallert-30 køreere, motorcyklister og personbiler. Således er antal personskader for personer i varebiler faldet med 58 pct. fra 551 i 1994 til 230 i 2008. For cyklister og fodgængere har faldet været på henholdsvis 56 og 50 pct. For personer i personbiler er der sket et fald i antal personskader på 33 pct.

Oversigtstabel 3.

Personskader fordelt efter transportmiddel. 1994-2008

	I alt	Transportmiddel							Fodgænger
		Person-bil	Vare-bil	Lastbil mv. ¹	Motor-cykel	Knal-lert-45	Knal-lert-30	Cykel	
1994	10 303	4 509	551	193	536	...	987	2 423	1 104
1995	10 573	4 930	489	203	500	12	884	2 404	1 151
1996	10 324	4 981	577	203	447	100	817	2 237	962
1997	10 106	4 830	548	233	409	222	702	2 153	1 009
1998	9 674	4 742	525	195	355	296	757	1 839	965
1999	9 907	4 875	498	247	404	299	789	1 867	928
2000	9 590	4 609	418	183	346	329	1 010	1 750	945
2001	8 896	4 259	430	197	316	293	1 019	1 569	813
2002	9 254	4 433	404	171	358	286	1 085	1 671	846
2003	8 844	4 378	406	142	371	233	1 045	1 503	760
2004	7 915	3 891	311	79	293	211	977	1 429	718
2005	6 919	3 268	353	103	313	129	813	1 328	610
2006	6 821	3 208	330	133	327	159	839	1 163	661
2007	7 062	3 327	305	161	393	148	959	1 115	648
2008	6 329	3 033	230	113	369	88	878	1 058	555

¹ Inkl. bus og traktor.*Flere dræbte personbilister*

Det samlede antal dræbte i 2008 er uændret i forhold til 2007. Men det dækker over en forskellig udvikling for de enkelte trafikanttyper. Antallet af dræbte personbilister og motorcyklister er således steget med henholdsvis 29 og 5 dræbte, mens antallet af dræbte blandt de øvrige trafikanttyper er faldet, jf. oversigtstabel 4.

Stort fald i antal dræbte fodgængere fra 1994 til 2008

Antal dræbte fodgængere er faldet fra 94 i 1994 til 58 i 2008, svarende til et fald på 38 pct. For cyklister har der været et fald på 30 pct. og for personbilister på 26 pct.

Oversigtstabel 4.

Dræbte fordelt efter transportmiddel. 1994-2008

	I alt	Transportmiddel							Fodgænger
		Person-bil	Vare-bil	Lastbil mv. ¹	Motor-cykel	Knallert-45	Knallert-30	Cykel	
1994	546	267	24	8	40	...	36	77	94
1995	582	290	21	13	35	1	27	77	118
1996	514	266	33	10	23	1	25	88	68
1997	489	259	27	5	19	4	23	65	87
1998	499	263	36	9	21	6	33	58	73
1999	514	271	27	8	26	17	24	59	82
2000	498	235	23	12	24	12	35	58	99
2001	431	242	22	7	12	12	31	56	49
2002	463	246	29	10	24	9	29	52	64
2003	432	236	20	12	25	9	34	47	49
2004	369	186	13	4	24	8	38	53	43
2005	331	169	23	8	17	3	26	41	44
2006	306	138	24	7	22	7	17	31	60
2007	406	168	24	8	36	10	38	54	68
2008	406	197	22	4	41	2	28	54	58

¹ Inkl. bus og traktor.**1.3 Personskader efter køn, alder og skadetype***Flest dræbte blandt 18-24 årige og blandt de ældre*

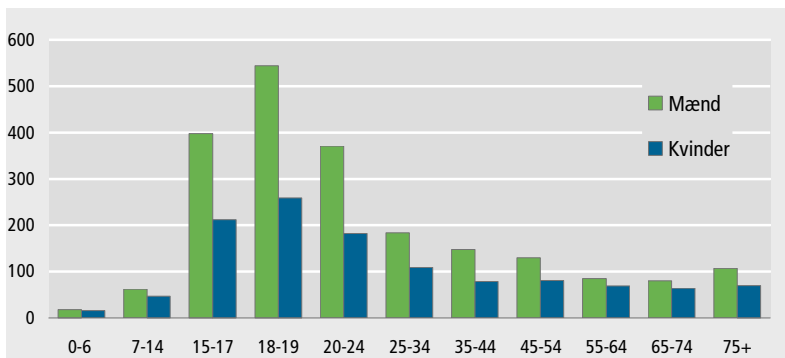
I forhold til indbyggertallet havde mænd langt flere personskader end kvinder. Pr. 100.000 indbyggere forekom 146 personskader blandt mænd mod 86 blandt kvinder. Antallet af personskader pr. 100.000 indbyggere var størst blandt de unge på 18-19 år med 405 mod 116 for alle aldersgrupper. De unge på 18-19 år og 20-24 år har også et højt antal dræbte pr. 100.000 indbyggere, nemlig henholdsvis 19 og 15. De ældre på 75 år og derover ligger tilsvarende højt. Unge mænd i alderen 18-19 år, som netop er blevet gamle nok til at erhverve kørekort til motorcykel og bil, skiller sig særlig markant ud: De 18-19 årige mænd havde i 2008 544 personskader pr. 100.000 indbyggere, dvs. næsten 5 gange så mange som gennemsnittet for hele befolkningen, jf. figur 3 og tabel 1 (side 36).

Større forskel end for 15 år siden

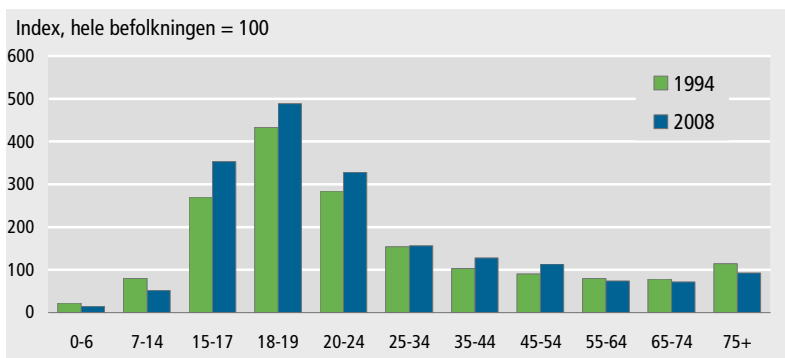
Denne forskel er blevet større end for 15 år siden, hvor de unge mænd i alderen 18-19 år havde 433 personskader pr. 100.000 indbyggere mod gennemsnitligt 100 skader for hele befolkningen. Det tilsvarende tal for 2008 er 489, jf. figur 4.

Også for de unge kvinder er der sket en stigning i antallet af personskader pr. 100.000 indbyggere i forhold til gennemsnittet for hele befolkningen, jf. figur 5.

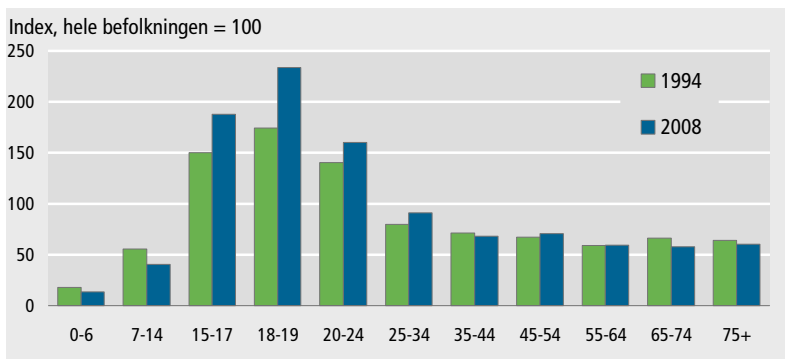
Figur 3. Personskader pr. 100.000 indbyggere fordelt efter alder og køn. 2008

Figur 4. Personskader pr. 100.000 mænd fordelt efter alder. Index, hele befolkningen = 100. 1994 og 2008

Figur 5. Personskader pr. 100.000 kvinder fordelt efter alder. Index, hele befolkningen = 100. 1994 og 2008

Fald for alle aldersgrupper, men størst for børnene og de ældre

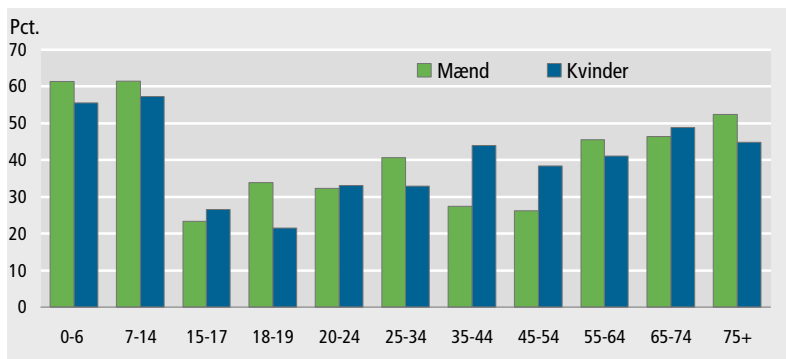
Der har for alle aldersgrupper været tale om et fald i de 15 år fra 1994-2008 i antallet af personskader pr. 100.000 indbyggere. Det generelle billede er, at faldet har været mindst for de aldersgrupper, hvor der er flest personskader. Faldet er således størst for børn og unge mellem 0 og 14 år og for de ældre aldersgrupper. For 7-14 årige drenge og piger er

antallet af personskader pr. 100.000 indbyggere således faldet med henholdsvis 61 og 57 pct. i perioden. For de ældre aldersgrupper er der også tale om store fald på mellem 40 og 50 pct., jf. figur 6.

*Mindre fald
for de unge*

De 15-17 årige mænd og kvinder har oplevet et noget mindre fald i antal personskader pr. 100.000 indbyggere: 23 pct. for mændene og 27 pct. for kvinderne. Også for de 18-19 årige har der været tale om forholdsvis små fald.

Figur 6. Fald i antal personskader pr. 100.000 indbyggere 1994-2008. Fordelt efter alder og køn.

*Fordeling efter
alder og
transportmiddel*

Set under ét er der ikke sket meget store ændringer i personskadernes relative fordeling på transportmiddel. Men for nogle aldersgrupper er der sket ret markante ændringer. Fx er personskader som passager i eller fører af personbil for de 18-19 årige og de 20-24 årige steget fra at udgøre omkring halvdelen til at udgøre ca. to tredjedele af alle skader. Omvendt er andelen af skader som cyklist faldet for disse aldersgrupper. Også for de endnu yngre aldersgrupper er der sket et fald i den andel personskaderne som cyklist udgør. For de 7-14 årige udgjorde personskaderne som cyklist således halvdelen i 1994, men kun en tredjedel i 2008. For de ældre på 74 år og derover er der en større andel af skaderne, der sker for førere af eller passager i personbiler og en mindre andel, der sker som fodgængere, jf. oversigtstabel 5.

*Transportmiddel
og
skadens type*

For ca. halvdelen af alle personskader er der tale om alvorlig tilskadekomst og for den anden halvdel om lettere tilskadekomst. Der er imidlertid nogen variation med typen af transportmiddel. Således er 75 pct. af de tilskadekomne på motorcykel kommet alvorligt til skade. Det er især læsion af skulder, arm, hånd, hofte, ben og fod, der er overrepræsenteret blandt denne type trafikanter, jf. oversigtstabel 6.

Oversigtstabel 5. Personskader fordelt på alder og transportmiddel. 1994 og 2008

	I alt	0-6 år	7-14 år	15-17 år	18-19 år	20-24 år	25-44 år	45-64 år	65-74 år	Over 74 år
	pct.									
I alt										
1994	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
2008	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Personbil										
1994	44	54	21	22	52	49	47	47	49	34
2008	48	64	31	28	70	63	51	39	46	45
Motorcykel										
1994	5	1	1	2	11	12	7	2	0	0
2008	6	1	2	1	1	7	9	7	2	1
Knallert-45										
1994	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
2008	1	0	0	1	1	1	2	2	1	0
Knallert-30										
1994	10	1	3	39	10	6	8	8	6	6
2008	14	3	11	51	11	8	10	13	7	2
Cykel										
1994	24	11	50	29	15	19	22	25	23	19
2008	17	5	32	11	5	12	15	24	24	21
Fodgænger										
1994	11	29	23	6	5	6	7	10	17	39
2008	9	21	20	6	6	5	5	9	15	28
Øvrige										
1994	7	6	2	3	7	8	9	9	4	3
2008	5	5	5	2	5	4	7	6	5	2

Oversigtstabel 6.

Personskader fordelt efter skadernes type og transportmiddel. 2008

	I alt	Kranie- brud, piske- smæld	Læsion af bryst- kasse, underliv	Læsion af ryg- søjle, bækken	Læsion i skulder, arm, hånd	Læsion i hofte, ben, fod	Læsion i flere krops- om- råder	For- bræn- ding	Alene lettere skade, hjerne- rystelse
I alt	6 329	612	246	371	675	794	532	7	3 092
Personbil	3 033	222	148	242	197	181	297	7	1 739
Varebil	230	24	12	10	11	14	25	-	134
Lastbil mv. ¹	113	7	7	3	7	12	7	-	70
Motorcykel	369	23	19	28	72	81	52	-	94
Knallert-45	88	16	2	4	12	15	3	-	36
Knallert-30	878	111	32	19	121	182	34	-	379
Cykel	1 058	145	14	46	189	170	51	-	443
Fodgænger	555	64	12	19	65	139	62	-	194

¹ Inkl. bus og traktor.

En tredjedel af de tilskadekomne bliver indlagt på hospital

Ca. en tredjedel af de personer, der kommer til skade ved et færdselsuheld bliver hospitalsindlagt, og yderligere 24 pct. bliver indlagt til observation. 28 pct. af de hospitalsindlagte havde læsioner i hofte, ben og fod, og 18 pct. havde pådraget sig et kraniebrud eller piskesmæld. Over 90 pct. af de personer, der havde læsioner i flere kropsområder blev hospitalsindlagt, mens det kun gjaldt for 35 pct. af de tilskadekomne med læsion i skulder arm og hånd, og for 56 pct. af de tilskadekomne med kraniebrud og piskesmæld, jf. oversigtstabel 7.

Oversigtstabel 7.

Personskader¹ fordelt efter skadernes type og hospitalsbehandling. 2008

	I alt	Kranie- brud, piske- smæld ²	Læsion af bryst- kasse, underliv	Læsion af ryg- søjle, bækken	Læsion i skulder, arm, hånd	Læsion i hofte, ben, fod	Læsion i flere krops- om- råder	For- bræn- ding	Alene lettere skade ³
I alt	5 841	571	229	354	659	780	381	6	2 861
Indlagt på hospital	1 825	320	167	241	229	504	357	6	1
Indlagt til observation	1 417	127	34	59	84	62	12	-	1 039
Skadestue-behandlet	2 599	124	28	54	346	214	12	-	1 821

¹ Personskader med oplysning om hospitalsbehandling.² Inkl. personer med konstateret hjernerystelse.³ Inkl. personer indlagt til observation for hjernerystelse.

1.4 Implacerede førere og fodgængere

Implacerede førere og fodgængere I trafikken er der betydeligt flere mænd end kvinder, der er førere og derfor bliver også flere mænd implaceret i færdselsuheld som førere af motorførerøjer.

Fordelt efter køn Mandlige førere og fodgængere udgjorde 70 pct. af samtlige implacerede førere og fodgængere. Mændenes andel var størst blandt lastbilførere og motorcyklister med henholdsvis 97 pct. og 93 pct., og mindst blandt cyklister og fodgængere med ca. 50 pct., jf. oversigtstabel 8a. Når der alene ses på spiritusuheld er mændenes andel endnu højere, jf. oversigtstabel 19.

Fordelt efter alder Tabel 2 (side 37) viser de implacerede førere og fodgængere fordelt efter alder. 20 pct. af de implacerede førere af almindelig personbil og 25 pct. af de implacerede førere af varebil var i alderen 25-34 år, mens 32 pct. af de implacerede førere af lastbiler over 3,5 tons var i alderen 35-44 år. De unge i alderen 15-17 år udgjorde 62 pct. af de implacerede førere på ulovlige knallerter-30. Andelen af ældre over 74 år udgjorde 16 pct. af alle implacerede fodgængere, men kun 4 pct. af samtlige implacerede.

Kørekort Førere af implacerede motorcykler og knallerter-45 er mindre erfarne i trafikken end førere af personbil. 15 pct. af de implacerede motorcyklister og 22 pct. af de implacerede førere af knallert-45 med oplysninger om kørekort havde således ikke kørekort til det benyttede køretøj, mens det kun gælder for 6 pct. af førere af personbil, jf. tabel 3 (side 38).

Oversigtstabel 8a. **Implacerede førere og fodgængere fordelt efter transportmiddel og køn. 2008**

	I alt	Mænd	Kvinder
		pct.	
I alt	9 081	70	30
Personbil	4 942	68	32
Varebil	532	88	12
Lastbil mv. ¹	480	97	3
Motorcykel	357	93	7
Knallert-45	99	90	10
Knallert-30	922	85	15
Cykel	1 137	50	50
Fodgænger	582	48	52

¹ Inkl. bus og traktor.

Førere af tohjulede køretøjer kommer oftest til skade Blandt førere af motorcykler involveret i færdselsuheld kommer næsten alle til skade. Der er kun 7 pct., der slipper uskadt fra et færdselsuheld, jf. oversigtstabel 8b. Også for cyklister og førere af knallerter-30 er det forholdsvis få, der er uskadte: 8 og 12 pct. Til sammenligning er der blandt førere af personbil 60 pct. og blandt førere af lastbil mv. 89 pct., der ikke kommer til skade.

Oversigtstabel 8b.

**Førere og fodgængere fordelt efter transportmiddel og personska-
de 2008**

	I alt	Dræbte	Alvorligt tilskade- komne	Lettere tilskade- komne	Uskadte
			pct.		
I alt	9 081	4	26	25	45
Personbil	4 942	3	15	22	60
Varebil	532	4	11	19	66
Lastbil mv. ¹	480	1	5	5	89
Motorcykel	357	11	61	21	7
Knallert-45	99	2	48	34	15
Knallert-30	922	3	48	36	12
Cykel	1 137	5	49	39	8
Fodgængere	582	10	52	33	5

¹ Inkl. bus og traktor.

*Børn involveret i
færdselsuheld
kommer oftere til
skade end voksne*

Blandt børn, der er involveret i et færdselsuheld som førere eller fodgængere, er der en langt større andel, der kommer til skade end blandt voksne. Hovedparten - 88 pct. - af de 0-17 årige børn og unge, der har været involveret i et færdselsuheld som fører eller fodgænger, er således kommet til skade eller er blevet dræbt, mens det kun gælder for 50-70 pct. af de voksne førere og fodgængere, jf. oversigtstabel 8c.

Oversigtstabel 8c.

**Førere og fodgængere fordelt efter alder og personska-
de 2008**

	I alt	Dræbte	Alvorligt tilskade- komne	Lettere tilskade- komne	Uskadte
			pct.		
I alt	9 081	4	26	25	45
Under 18 år	709	3	43	41	12
18-19 år	627	3	27	29	41
20-24 år	1 056	3	26	31	40
25-44 år	3 219	3	23	25	48
45-64 år	2 345	3	27	21	49
65-74 år	523	7	25	21	47
75+ år	391	12	34	24	30
Uoplyst	211	0	0	1	99

*Unge førere af
personbil kommer
oftest til skade*

For førere af personbil er der størst andel af de unge og de ældste, der kommer til skade, når de er involveret i et færdselsuheld. For de 18-19 årige og førere på 75 år og derover er det således ca. halvdelen, der kommer til skade, mens det for førere i alderen 25-74 år er mellem 33 og 40 pct., jf. oversigtstabel 8d.

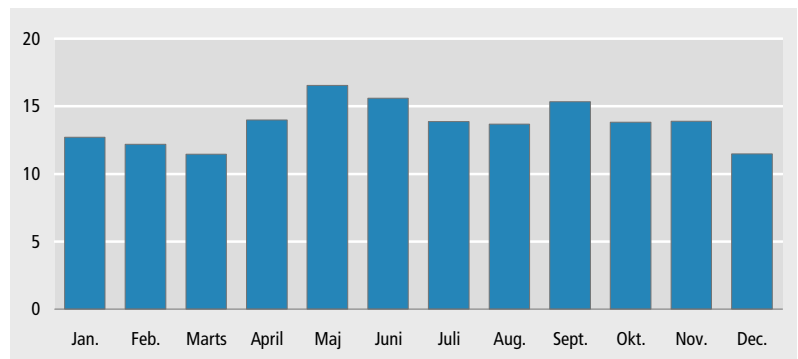
Oversigtstabel 8d.

Førere af personbil fordelt efter alder og personskade. 2008

	I alt	Dræbte	Alvorligt tilskade- komne	Lettere tilskade- komne	Uskadte
			pct.		
I alt	4 942	3	15	22	60
Under 18 år	31	6	10	55	29
18-19 år	460	3	21	27	49
20-24 år	674	2	19	30	49
25-44 år	1 904	3	14	23	60
45-64 år	1 225	2	13	18	67
65-74 år	315	4	12	17	67
75+ år	211	9	18	19	54
Uoplyst	122	0	1	2	98

1.5 Tid og sted**Uheld fordelt
på tidspunkt**

De fleste uheld forekom i maj, hvor der i gennemsnit skete 17 uheld pr. dag, mod 14 for hele 2008 i gennemsnit, jf. figur 7 og tabel 4 (side 39). Færrest uheld blev noteret i marts og december med i gennemsnit 11 uheld pr. dag.

Figur 7. Gennemsnitligt antal uheld pr. dag fordelt efter måned. 2008**Fredag
farligst**

Fredag er den farligste dag at færdes i trafikken. Om fredagen skete i gennemsnit 15,6 uheld, mens søndag var sikrest med 10,8 uheld, jf. oversigtstabel 9.

Antal personskader fordelt på ugedag viser, at der var flest personskader fredag med 19,8 pr. dag mod 17,3 pr. dag for samtlige personskader i 2008. Om søndagen skete færrest personskader med 14,9 pr. dag.

Oversigtstabel 9.

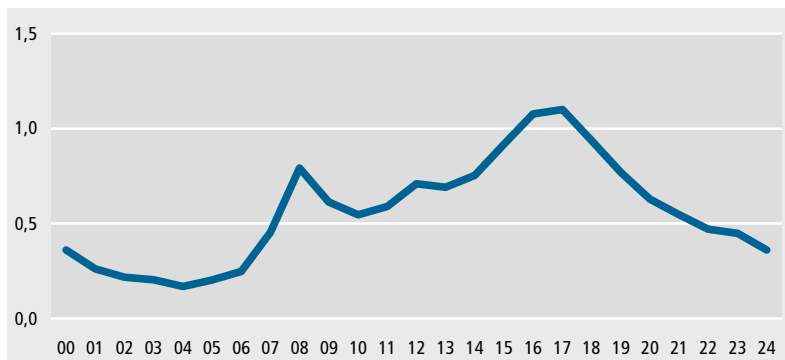
Uheld og personskader fordelt efter ugedag. 2008

	I alt	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
	antal							
Uheld i alt	5 020	737	763	674	772	811	702	561
Pr. dag	13,7	14,2	14,4	12,7	14,8	15,6	13,5	10,8
Personskader i alt	6 329	906	900	816	952	1 027	952	776
Pr. dag	17,3	17,4	17,0	15,4	18,3	19,8	18,3	14,9
Dræbte i alt	406	56	56	45	62	63	65	59
Pr. dag	1,1	1,1	1,1	0,8	1,2	1,2	1,3	1,1

Flest uheld i myldretiden

Fordelt på uheldstidsrum sker de fleste uheld i myldretiderne om morgenen fra kl. 7 til 8 og om eftermiddagen fra kl. 14 til 18. Færrest uheld sker i nattetimerne fra kl. 01 til 06, jf. figur 8 og tabel 4 (side 39).

Figur 8.

Gennemsnitligt antal uheld pr. time fordelt efter klokkeslæt. 2008

Uheld udenfor byzone de alvorligste

I 2008 forekom de fleste af uheldene i byområder. Men uheldene udenfor byzone er langt alvorligere. 58 pct. af alle uheld og 53 pct. af samtlige personskader skete i byområder, men udenfor byzone forekom flest trafikdrab – 68 pct. af alle trafikdræbte i 2008, jf. oversigtstabel 10.

Oversigtstabel 10.

Uheld og personskader fordelt efter by- eller landområde. 2008

	I byzone	Udenfor byzone	I alt	I byzone	Udenfor byzone	I alt
	antal			pct.		
Uheld	2 906	2 114	5 020	57,9	42,1	100,0
Personskader	3 328	3 001	6 329	52,6	47,4	100,0
Dræbte	129	277	406	31,8	68,2	100,0

1.6 Uheldssituationer

En central faktor blandt uheldsoplysningerne er uheldssituationen. Baggrunden for brugen af uheldssituationerne er omtalt i afsnit 2.3. Uheldssituationerne er inddelt i 10 hovedsituationer, der kan karakteriseres som følger:

Symboler for uheldssituationer

- **Hovedsituation 0** er uheld med ét køretøj, alene eller med forhindring uden for kørebanen. Situationen benævnes **eneuheld**.
- → **Hovedsituation 1** er uheld mellem ligeud kørende på samme vej med samme retning: **indhentningsuheld**.
- ← **Hovedsituation 2** er uheld mellem ligeud kørende på samme vej med modsat retning: **mødeuheld**.
- ↪ **Hovedsituation 3** er uheld mellem kørende på samme vej med samme retning med svingning: **svingningsuheld mellem medkørende**.
- ↻ **Hovedsituation 4** er uheld mellem kørende på samme vej med modsat retning og med svingning: **svingningsuheld mellem modkørende**.
- ↑ **Hovedsituation 5** er uheld mellem ligeud kørende i kryds: **uheld mellem krydsende køretøjer**.
- ↪ ↻ **Hovedsituation 6** er uheld mellem kørende på hver sin vej med svingning: **svingningsuheld mellem krydsende køretøjer**.
- □ **Hovedsituation 7** er uheld mellem et kørende og et parkeret køretøj: **parkeringsuheld**.
- 🚶 **Hovedsituation 8** er uheld mellem et køretøj i bevægelse og en fodgænger: **fodgængeruheld**.
- 🚫 **Hovedsituation 9** er uheld mellem et køretøj og en forhindring på eller over kørebanen: **forhindrengsuheld**.

Som det fremgår af oversigtstabel 11, var eneuheld dominerende med 23 pct. af samtlige uheld i 2008. Indhentningsuheld og fodgængeruheld udgjorde hver 11 pct. af samtlige uheld. Omvendt udgjorde forhindrengsuheld under 2 pct. af alle uheld.

Antal personskader fordelt efter hovedsituation

I gennemsnit for samtlige uheld var der 126 personskader pr. 100 uheld og 8 dræbte. Fodgængeruheld tegnede sig med 106 personskader for det laveste antal skader pr. 100 uheld.

Mødeuheld er farligst

Mødeuheld var farligst med 156 personskader og 20 dræbte pr. 100 uheld. Antal dræbte i fodgængeruheld var på 11 pr. 100 uheld. Antal dræbte i svingningsuheld, i indhentningsuheld, i uheld mellem krydsende køretøjer, i parkeringsuheld og i forhindrengsuheld var på 2-7 pr. 100 uheld.

Oversigtstabel 11.

Uheld og personskader fordelt efter hovedsituation. 2008

	I alt	→	→→	→←	↔	→↺	→↑	↺↻	↻	→↻	→人	→🐾
		0-9	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Uheld												
I alt		5 020	1 153	561	422	548	413	521	599	168	545	90
Pct.		100,0	23,0	11,2	8,4	10,9	8,2	10,4	11,9	3,3	10,9	1,8
Personskader												
I alt		6 329	1 510	759	657	632	519	659	702	203	580	108
Pct.		100,0	23,9	12,0	10,4	10,0	8,2	10,4	11,1	3,2	9,2	1,7
Dræbte												
I alt		406	125	30	83	26	14	37	23	4	59	5
Pct.		100,0	30,8	7,4	20,4	6,4	3,4	9,1	5,7	1,0	14,5	1,2

*Flest enueheld
blandt
motorcyklister*

Tabel 5 (side 40) viser antal uheld fordelt efter hovedsituation og transportmiddel. Eneuheld forekom hyppigst med motorcykel, knallert-45, knallert-30 og personbil, hvor mellem 19 og 26 pct. var enueheld. 54 pct. af uheldene med cyklister involveret var svingningsuheld. Desuden var 23 pct. af uheldene med bus involveret fodgængeruheld, og ca. hvert fjerde uheld med lastbil involveret var indhentningsuheld.

1.7 Implicerede transportmidler

Der skelnes i færdselsuheldsstatistikken mellem transportmidler, der udgøres af køretøjer og fodgængere, og andre elementer, der udgøres af forhindringer på, over eller uden for kørebanen, fx dyr, afspærringsmateriel, luftledninger og vejtræer. Med henblik på en nøjere belysning af forskelle mellem de enkelte transportmidler er der i oversigtstabel 12 foretaget en opgørelse over antallet af implicerede transportmidler i forhold til antallet af enheder af samme art medio 2006, 2007 og 2008.

Oversigtstabel 12.

Implicerede transportmidler, fodgængere og forhindringer. 2006-2008

	I alt			Pr. 1.000 enheder ¹		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008
I alt	11 132	11 551	10 400	.	.	.
Personbil i alt	5 459	5 547	5 110	3	3	2
Personbil, almindelig	5 345	5 446	5 021	3	3	2
Hyrevogn	99	89	63	18	16	11
Udrykningskøretøj max. 3.5 t	15	12	26	...	...	...
Varebil i alt	697	716	571	2	1	1
0-2.000 kg totalvægt	204	239	177	5	3	2
2.001-3.500 kg totalvægt	493	477	394	1	1	1
Lastbil over 3.500 kg totalvægt i alt	361	392	309	10	11	9
Sololastbil	177	174	128	...	...	...
Lastbil med anhænger	79	111	85	...	...	...
Sættevognstog	103	103	92	...	...	...
Køretøj under udrykning	2	4	4	...	...	...
Bus i alt	136	143	105	9	10	7
Rutebus	101	104	76	...	...	...
Bus i øvrigt	35	39	29	...	...	...
Traktor i alt	83	91	88	...	...	...
Traktor	63	64	64	...	...	...
Motorredskab	20	27	24	...	...	...
Motorcykel i alt	482	548	456	3	3	2
Motorcykel	317	396	357	3	3	2
Knallert-45	165	152	99	3	2	2
Knallert-30 i alt	882	1 019	922	...	...	...
Knallert-30 lovlig	729	841	792	...	...	...
Knallert-30 ulovlig	153	178	130	...	...	...
Cykel	1 259	1 195	1 137	...	...	...
Fodgænger	700	682	583	..	..	..
Rytter, hestevogn	3	5	4	...	...	...
Uoplyst køretøj	29	23	26	...	...	...
Forhindring	1 041	1 190	1 089	...	...	...

¹ Antal implicerede i forhold til samtlige transportmidler af den pågældende art.

*Fald i antal
implicerede
transportmidler*

Antallet af implicerede transportmidler faldt med 10 pct. fra 2007 til 2008. Der har været et fald i antallet af implicerede almindelige personbiler på 8 pct., i antallet af implicerede varebiler på 20 pct. og i antallet af implicerede lastbiler på 21 pct. Antallet af implicerede motorcykler faldt med 10 pct., mens antallet af knallerter-45 faldt med 35 pct.

I forhold til antallet af enheder var hyrevogne, busser og lastbiler de hyppigst implicerede i færdselsuheld med personskaade. Dette betyder ikke nødvendigvis, at de er de mest risikobelastede køretøjer, idet deres

gennemsnitlige årskørsel uden tvivl er større end for de øvrige køretøjer.

Motorcykler, knallert-45, varebiler 0-2.000 kg og personbiler var impliceret i færdselsuheld med den samme hyppighed i 2008: 2 pr. 1.000 enheder. Det indikerer en større uheldsrisiko for motorcykler, da den gennemsnitlige årskørsel er mindre for motorcykler end for personbiler.

Flest uheld med to transportmidler

Færdselsuheld med to transportmidler impliceret udgjorde 69 pct. af alle uheld i 2008, og antal uheld med flere end to transportmidler impliceret udgjorde 7 pct., jf. oversigtstabel 13.

Personbil var impliceret i 76 pct. af samtlige uheld ...

Personbil var impliceret i 76 pct. af alle uheldene, og cykler var impliceret i 21 pct. af samtlige uheld. De tunge køretøjer som lastbiler og busser var impliceret i henholdsvis 6 og 2 pct. af uheldene. Fodgængere var involveret i 11 pct. af uheldene.

... og 74 pct. af alle trafikdræbte blev dræbt i personbiluheld

Antallet af personskader fordelt efter transportmiddel vises i oversigtstabel 14. Antallet af personskader i personbiluheld var 5.022, hvoraf 60 pct. befandt sig i personbil. I personbiluheld blev 299 trafikanter dræbt, svarende til 74 pct. af alle trafikdræbte i 2008. Af de 299 dræbte i personbiluheld befandt 197 sig i personbil.

Lastbil og bus er farligst for modtrafikanter

Lastbiler, busser og traktorer var som nævnt impliceret i relativt få uheld, men konsekvenserne heraf var meget alvorlige, især for modtrafikanterne. I lastbiluheld blev 62 trafikanter dræbt, heraf 60 modtrafikanter, i busuheld blev i alt 10 dræbt, alle modtrafikanter og i traktoruheld blev 9 dræbt, heraf 7 modtrafikanter.

De svage trafikanter

De svage trafikanter er i høj grad udsat for personskader. I motorcykeluheld (inkl. knallert-45) rammer personskaderne for det meste motorcyklisterne selv. 414 trafikanter blev dræbt eller kom til skade ved motorcykeluheld i 2008. 89 pct. af personskaderne i motorcykeluheld ramte motorcyklisterne selv.

I knallert-30 uheld blev 88 pct. af personskaderne tilføjet knallertkørerne selv. I cykeluheld var det tilsvarende tal 94 pct., og i fodgængeruheld 93 pct. I motorcykel-, knallert-45-, knallert-30-, cykel- og fodgængeruheld var næsten alle dræbte svage trafikanter.

Tabel 6 (side 41) viser, hvilket transportmiddel, som har forårsaget personskader mod personer i et andet transportmiddel. For motorcykel, knallert-45, knallert-30, cykel og fodgænger var lastbil modpart i mellem 2 og 4 pct. af uheldene, men disse uheld tegnede sig for 15 pct. af alle trafikdræbte svage trafikanter.

Oversigtstabel 13.

Uheld fordelt efter implicerede transportmidler mv. 2008

	I alt	Med et transport-middel impliceret	Med to transport-midler impliceret	Med tre eller flere transport-midler impliceret
Uheld i alt	5 020	1 222	3 441	357
<i>Transportmiddel</i>				
<i>Personbil</i>	3 879	775	2 776	328
Personbil, almindelig	3 824	769	2 729	326
Hyrevogn	63	3	52	8
Udrykningskøretøj max. 3,5 t	25	3	19	3
<i>Varebil</i>	527	65	399	63
0-2.000 kg totalvægt	166	20	119	27
2.001-3.500 kg totalvægt	373	45	284	44
<i>Lastbil over 3,5 t totalvægt</i>	297	21	237	39
Sololastbil	127	7	104	16
Lastbil med anhænger	85	2	67	16
Sættevognstog	87	10	67	10
Køretøj under udrykning	4	2	2	-
<i>Bus</i>	105	2	93	10
Rutebus	76	1	67	8
Bus i øvrigt	29	1	26	2
<i>Traktor</i>	87	7	69	11
Traktor	63	2	52	9
Motorredskab	24	5	17	2
<i>Motorcykel</i>	446	124	288	34
Motorcykel	348	102	215	31
Knallert-45	99	22	74	3
<i>Knallert-30</i>	897	192	678	27
Knallert-30 lovlig	772	171	582	19
Knallert-30 ulovlig	126	21	96	9
<i>Cykel</i>	1 071	35	992	44
<i>Fodgænger</i>	555	-	511	44
Medbringende barnevogn, cykel mv.	41	-	38	3
<i>Rytter, hestevogn</i>	4	-	3	1
<i>Uoplyst køretøj</i>	26	1	22	3
<i>Forhindring</i>	930	674	208	48

Oversigtstabel 14. Personskader fordelt efter implicerede transportmidler, fodgængere og forhindringer. 2008

	I alt		Dræbte		Tilskadekomne	
	inden i trans- port- midlet	uden for trans- port- midlet	inden i trans- port- midlet	uden for trans- port- midlet	inden i trans- port- midlet	uden for trans- port- midlet
<i>Transportmiddel</i>						
<i>Personbil</i>	3 033	1 989	197	102	2 836	1 887
Personbil, almindelig	2 997	1 965	196	97	2 801	1 868
Hyrevogn	19	64	-	6	19	58
Udrykningskøretøj max. 3,5 t	17	14	1	1	16	13
<i>Varebil</i>	230	444	22	42	208	402
0-2.000 kg totalvægt	77	135	4	4	73	131
2.001-3.500 kg totalvægt	153	329	18	40	135	289
<i>Lastbil over 3,5 t totalvægt</i>	49	324	2	60	47	264
Sololastbil	21	146	-	31	21	115
Lastbil med anhænger	6	93	1	14	5	79
Sættevognstog	19	90	1	16	18	74
Køretøj under udrykning	3	2	-	-	3	2
<i>Bus</i>	47	99	-	10	47	89
Rutebus	25	73	-	8	25	65
Bus i øvrigt	22	26	-	2	22	24
<i>Traktor</i>	17	86	2	7	15	79
Traktor	10	65	1	5	9	60
Motorredskab	7	21	1	2	6	19
<i>Motorcykel</i>	457	59	43	1	414	58
Motorcykel	369	45	41	1	328	44
Knallert-45	88	15	2	-	86	15
<i>Knallert-30</i>	878	116	28	-	850	116
Knallert-30 lovlig	738	98	24	-	714	98
Knallert-30 ulovlig	140	20	4	-	136	20
<i>Cykel</i>	1 058	65	54	3	1 004	62
<i>Fodgænger</i>	555	40	58	1	497	39
Medbr. barnevogn, cykel mv.	39	3	7	-	32	3
Rytter, hestevogn	4	-	-	-	4	-
<i>Uoplyst køretøj</i>	1	34	-	1	1	33
<i>Forhindring</i>	-	1 281	-	112	-	1 169

1.8 Anvendelse af fodgængerovergange, cykelstier mv.

Der findes forskellige fysiske anlæg, fx fortov, fodgængerovergange og cykelstier, som har til formål at begrænse skaderne blandt de svage trafikanter.

Oversigtstabel 15. Personskader blandt fodgængere fordelt efter fodgængernes placering. 2008

	I alt	Dræbte	Alvorligt tilskadekomne	Lettere tilskadekomne
Personskader i alt¹	555	58	303	194
<i>Langsgående fodgængere</i>				
Fortov benyttet	50	1	30	19
Fortov fandtes, men ikke benyttet	17	2	12	3
Langsgående fodgængere i øvrigt	34	2	20	12
<i>Krydsende fodgængere</i>				
Fodgængerfelt benyttet	142	7	75	60
Fodgængerfelt fandtes, men ikke benyttet	29	3	16	10
Fodgængerfelt fandtes ikke	183	27	102	54
Fodgænger på helle el.lign. ifm. med krydsning	4	1	2	1
Fodgænger der opholder sig på kørebanen uden at være hverken langsgående eller krydsende	87	13	41	33

¹ Inkl. 9 personer med uoplyst placering.

Det ses i oversigtstabel 15, at 64 pct. af de dræbte og tilskadekomne fodgængere enten ikke benyttede et eksisterende fortov/fodgængerfelt eller færdedes et sted, hvor fortov/fodgængerfelt ikke fandtes.

46 pct. af personskaderne blandt førere af knallert-30 og 38 pct. af personskaderne blandt cyklister skete på steder uden cykelsti, jf. oversigtstabel 16.

Oversigtstabel 16. Implicerede knallerter-30 og cykler fordelt efter benyttelse af cykelsti mv. 2008

	Knallert-30				Cykel			
	I alt	Med cykelsti	Uden cykelsti	Uoplyst	I alt	Med cykelsti	Uden cykelsti	Uoplyst
Implicerede transportmidler i alt	922	497	400	25	1 137	702	420	15
På fodgængerareal	24	16	8	-	24	12	10	2
Anlæg benyttet	432	431	.	1	660	658	.	2
Anlæg ej benyttet	368	40	323	5	372	26	346	-
Uoplyst	98	10	69	19	81	6	64	11
Personskader i alt	878	450	402	26	1 058	641	401	16
På fodgængerareal	17	11	6	-	20	10	8	2
Anlæg benyttet	385	384	.	1	604	602	.	2
Anlæg ej benyttet	375	44	326	5	355	23	332	-
Uoplyst	101	11	70	20	79	6	61	12

1.9 Spiritusuheld

Førere og fodgængere, der er impliceret i færdselsuheld, kan på politiets foranledning underkastes spiritusprøve. Endvidere har politiet mulighed for at anføre, at en fører eller en fodgænger er skønnet spirituspåvirket, uden at der er udtaget spiritusprøve.

Spiritusuheld og spirituspåvirket

Spiritusuheld er alle uheld, hvor mindst én af de implicerede førere eller fodgængere har været spirituspåvirkede. En person anses som spirituspåvirket, enten når denne har en promille der overstiger 0,5, eller når politiet skønner, at vedkommende er påvirket, uden at der er udtaget spiritusprøve. Definitionen blev ændret fra og med 1997 i forhold til tidligere år, hvor personer med en promille på 0,5 også blev medregnet. Ved en promille på over 0,5 rejses i henhold til loven automatisk tiltale for promille/spirituskørsel. Ved lavere promille kan der også rejses tiltale, hvis det skønnes, at personen er uegnet til at færdes i trafikken. Promillegrænsen blev ændret fra 0,8 til 0,5 pr. 1. marts 1998.

Færre dræbte i spiritusuheld

I 2008 registrerede politiet 824 spiritusuheld med i alt 1.012 personskader jf. oversigtstabel 17. Spiritusuheld udgjorde hermed 16 pct. af alle uheld, hvilket er den samme andel som i 1994. Der omkom 93 trafikanter i spiritusuheld i 2008, hvilket er 19 færre end i 2007. Antallet af dræbte i spiritusuheld udgjorde således 23 pct. af alle dræbte i trafikken. Det er et lille fald i forhold til 1994, hvor de dræbte i spiritusuheld udgjorde 25 pct. af alle dræbte i trafikken. 919 personer kom i 2008 til skade i spiritusuheld mod 1.149 i 2007.

Oversigtstabel 17.

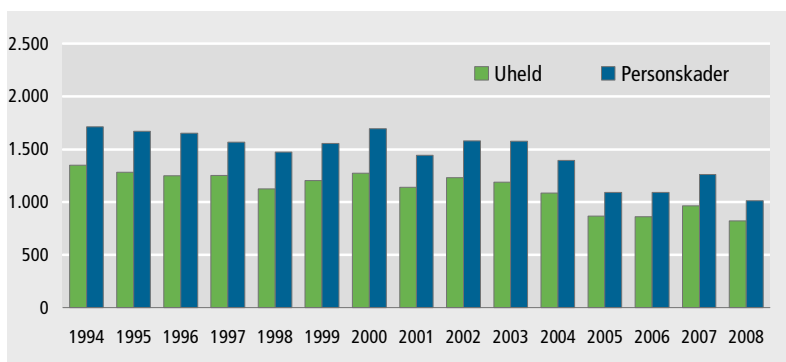
Spiritusuheld og personskader. 1994-2008

	Antal spiritusuheld i alt	Antal personskader			I alt
		Dræbte	Alvorligt tilskadekomne	Lettere tilskadekomne	
1994	1 349	137	956	620	1 713
1995	1 282	123	893	656	1 672
1996	1 248	130	872	651	1 653
1997	1 253	108	688	773	1 569
1998	1 126	126	633	715	1 474
1999	1 202	138	658	760	1 556
2000	1 272	110	738	848	1 696
2001	1 140	115	636	690	1 441
2002	1 230	132	712	737	1 581
2003	1 189	105	672	801	1 578
2004	1 085	106	607	679	1 392
2005	870	85	458	549	1 092
2006	863	73	470	550	1 093
2007	966	112	567	582	1 261
2008	824	93	439	480	1 012

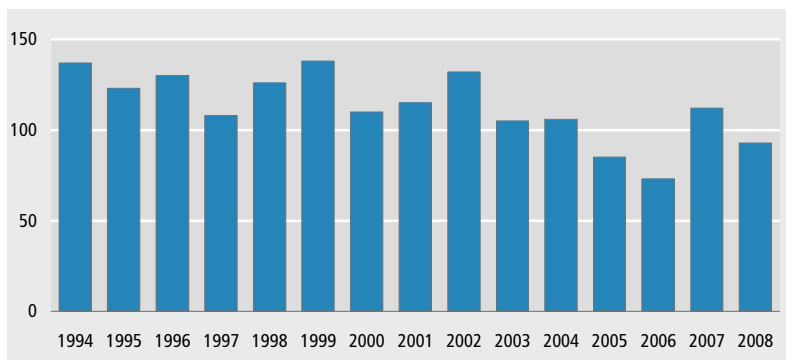
Udviklingen 1994-2008

Siden 1994 er antallet af spiritusuheld faldet med 39 pct., mens antallet af dræbte i spiritusuheld er faldet med 32 pct., og antallet af tilskadekomne er faldet med 42 pct. Til sammenligning er antallet af øvrige uheld faldet 39 pct. siden 1994, antallet af dræbte med 23 pct. og antallet af tilskadekomne med 39 pct. Det vil sige, at faldet i antal dræbte og tilskadekomne i spiritusuheld har været større end de tilsvarende fald for øvrige uheld. Selv om det samlede antal af spiritusuheld og tilskadekomne i spiritusuheld er mindre i 2008 end i 1994 ses det af figur 9 og figur 10, at der har været en svingende udvikling i perioden med både stigninger og fald.

Figur 9. Spiritusuheld og personskader. 1994-2008

Figur 10. Dræbte ved spiritusuheld. 1994-2008

Spirituspåvirkede førere af personbil impliceret i mere end halvdelen af spiritusuheldene

I 2008 var der i over halvdelen af spiritusuheldene spirituspåvirkede førere af personbil involveret. Det er en andel, der har været nogenlunde konstant i perioden 1994-2008. I 1994 var der involveret spirituspåvirkede cyklister og fodgængere i tilsammen hvert femte uheld. I 2008 var det kun i hvert niende spiritusuheld, jf. oversigtstabel 18a.

Oversigtstabel 18a.

Uheld med spirituspåvirket fører eller fodgænger. 1994-2008

	I alt	Heraf med spirituspåvirket fører af:						Cykel	Med spirituspåvirket fodgænger
		Person-bil	Vare-bil	Last-bil mv. ¹	Motor-cykel ²	Knallert-45	Knallert-30		
1994	1 349	646	102	15	68	...	276	113	156
1995	1 282	672	80	10	63	...	237	100	144
1996	1 248	668	90	8	67	...	202	104	134
1997	1 253	662	94	12	100	...	209	78	117
1998	1 126	547	89	17	107	...	199	64	124
1999	1 202	614	83	7	111	...	229	55	128
2000	1 272	659	66	4	91	...	289	70	118
2001	1 140	535	60	11	29	66	287	66	110
2002	1 230	623	62	7	27	59	292	59	129
2003	1 189	599	76	6	36	68	269	59	97
2004	1 085	557	49	8	21	48	280	41	100
2005	870	414	56	4	22	37	219	47	83
2006	863	420	49	3	32	36	226	26	83
2007	966	478	59	9	48	34	233	31	88
2008	824	428	41	1	30	16	225	23	71

Anm. Da der forekommer færdselsuheld med mere end én spirituspåvirket fører/fodgænger impliceret, vil uheldet og personskaderne i forbindelse hermed være anført i 2 eller flere kolonner under de transportmidler, som de spirituspåvirkede benyttede. Derfor vil summen af kolonnerne være større end »i alt«-kolonnen.

¹ Inkl. bus og traktor.

² Fra 1995-2000 inkl. knallert-45.

Skaderne ramte især de spirituspåvirkede selv og deres passagerer

Skaderne i spiritusuheld rammer i høj grad de spirituspåvirkede selv, især når det gælder spiritusuheld med to-hjulede køretøjer og fodgængere; for disse trafikantgrupper var 82 pct. af de dræbte og tilskadekomne selv spirituspåvirkede førere/fodgængere, mens andelen for spiritusuheld med biler under ét var 64 pct. Af samtlige dræbte i spiritusuheld var 82 pct. spirituspåvirkede førere. Af de i alt 209 dræbte og tilskadekomne passagerer var de 186 passagerer hos spirituspåvirkede førere. Det svarer til 89 pct. Alle de dræbte passagerer befandt sig i et køretøj med en spirituspåvirket fører, jf. oversigtstabel 18b.

Oversigtstabel 18b.

Tilskadekomne i spiritusuheld. 2008

	Førere/fodgængere			Passagerer		
	Spiritus-påvirket	Ikke spiritus-påvirket	I alt	Hos spiritus-påvirket fører	Øvrige passagerer	I alt
I alt	723	80	803	186	23	209
Personbil	347	30	377	149	19	168
Varebil	29	3	32	9	1	10
Lastbil/bus	1	-	1	-	1	1
Motorcykel	28	2	30	6	1	7
Knallert-45	16	1	17	2	-	2
Knallert-30	210	9	219	17	1	18
Cykel	22	13	35	2	-	2
Fodgænger	68	22	90	.	.	.
Andet	2	-	2	1	-	1
Dræbte	76	2	78	15	-	15
Personbil	39	-	39	13	-	13
Varebil	1	-	1	-	-	-
Lastbil/bus	-	-	-	-	-	-
Motorcykel	5	-	5	1	-	1
Knallert-45	-	-	-	-	-	-
Knallert-30	10	-	10	-	-	-
Cykel	5	1	6	1	-	1
Fodgænger	16	1	17	.	.	.
Andet	-	-	-	-	-	-
Tilskadekomne	647	78	725	171	23	194
Personbil	308	30	338	136	19	155
Varebil	28	3	31	9	1	10
Lastbil/bus	1	-	1	-	1	1
Motorcykel	23	2	25	5	1	6
Knallert-45	16	1	17	2	-	2
Knallert-30	200	9	209	17	1	18
Cykel	17	12	29	1	-	1
Fodgænger	52	21	73	.	.	.
Andet	2	-	2	1	-	1

De fleste spirituspåvirkede førere er mænd

Spirituspåvirkede mænd optræder langt oftere i færdselsuheld end spirituspåvirkede kvinder, jf. oversigtstabel 19. 90 pct. af alle implicerede spirituspåvirkede førere og fodgængere var mænd. 100 pct. af alle spirituspåvirkede førere af lastbil mv. og af knallert-45 var mænd, og mellem 90 og 97 pct. af de implicerede spirituspåvirkede førere af person- og varebiler, motorcykler og knallerter-30 var mænd. Af de spirituspåvirkede cyklister var 17 pct. kvinder, og af de spirituspåvirkede fodgængere udgjorde kvinder 30 pct. Til sammenligning udgjorde mændene kun 66 pct. af øvrige førere og fodgængere. For cyklister og fodgængere var der en næsten ligelig fordeling mellem mænd og kvinder.

*Færre
spirituspåvirkede
førere og
fodgængere*

Antallet af spirituspåvirkede førere og fodgængere var 835 i 2008. Det er 145 færre end i 2007. Over halvdelen af samtlige spirituspåvirkede førere var førere af personbil. Næsten en fjerdedel af samtlige implicerede førere af knallert-30 var spirituspåvirket, mens der blandt førere af hyrevogne, lastbiler, busser og traktorer var ingen eller næsten ingen spirituspåvirkede, jf. tabel 7 (side 42).

Oversigtstabel 19.

Implicerede førere og fodgængere i spiritusuheld og øvrige uheld fordelt efter transportmiddel og køn. 2008

	Spiritusuheld			Øvrige uheld		
	I alt	Mænd	Kvinder	I alt ¹	Mænd	Kvinder
	pct.			pct.		
I alt	835	90	10	8 246	66	31
Personbil	428	90	10	4 514	64	34
Varebil	41	93	7	491	86	12
Lastbil mv. ²	1	100	0	479	94	3
Motorcykel	30	97	3	327	92	8
Knallert-45	16	100	0	83	87	12
Knallert-30	225	95	4	697	79	18
Cykel	23	83	17	1 114	49	50
Fodgænger	71	70	30	511	45	55

Anm. Summen af tallene i de enkelte fordelinger vil ikke altid udgøre den anførte total, da der ikke for alle uheld foreligger samtlige oplysninger.

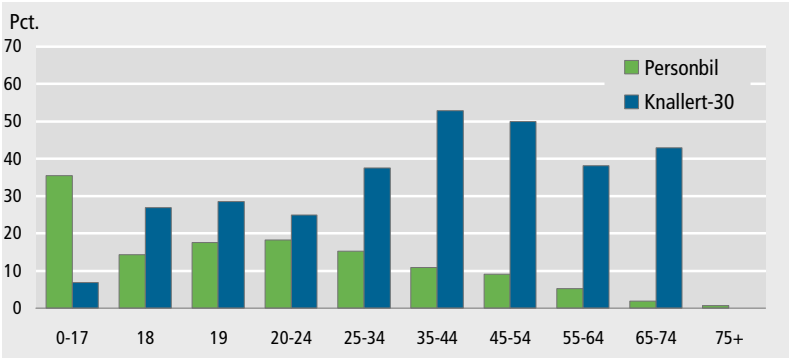
¹ Inkl. uoplyst.

² Inkl. bus og traktor.

*Halvdelen af alle
implicerede mandlige
knallert-30 køre-
re i alderen 35-44 år
var spirituspåvirkede*

Blandt de mandlige knallert-30 køre-
re var der størst andel spiritus-
påvirkede i alderen 35-44 år, hvor over halvdelen af de implicerede
førere var spirituspåvirkede. Også i de ældre aldersgrupper var en stor
andel af de mandlige knallert-30 køre-
re spirituspåvirkede. For de mand-
lige førere af personbiler var mønsteret lidt anderledes, idet det her var
blandt de 20-24 årige, der var størst andel spirituspåvirkede, hvorefter
der er en faldende andel med alderen, jf. figur 11 og tabel 8 (side 43).
For de helt unge under 18 år uden kørekort var der 36 pct. af førerne af
personbil, der var spirituspåvirkede. Dette skal dog tolkes med forsigtig-
hed, da der er tale om ganske få personer.

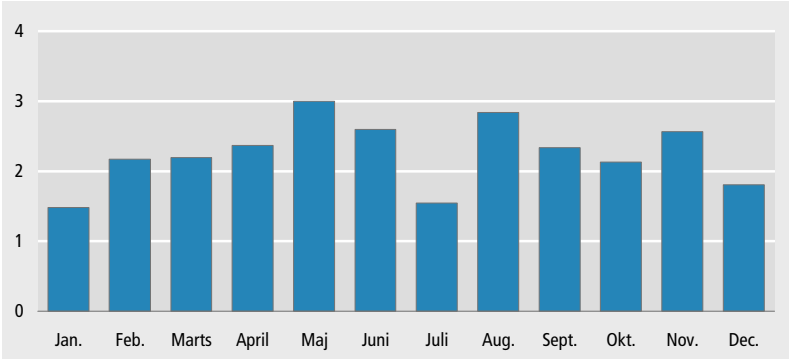
Figur 11. Spirituspåvirkede knallert-30 kørere og førere af personbil. Mænd. 2008

Flest spiritusuheld i maj måned

I 2008 forekom der flest uheld i maj måned med 3 uheld pr. dag. I årets øvrige måneder skete der i gennemsnit mellem 1,5 og 2,8 uheld pr. dag, jf. figur 12.

Figur 12. Gennemsnitligt antal spiritusuheld pr. dag fordelt efter måned. 2008

Flest spiritusuheld i weekenden ...

Flest spiritusuheld sker i weekenden. To tredjedele spiritusuheld skete fra fredag til søndag, men relativt få i begyndelsen af ugen. I weekenden udgør spiritusuheldene 26 pct. af alle uheld, mens de kun udgør 10 pct. af uheldene i hverdagene, jf. oversigtstabel 9 og 20.

Oversigtstabel 20. Antal spiritusuheld og personskader fordelt efter ugedag. 2008

	I alt	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
	antal							
Spiritusuheld i alt	824	71	65	67	87	135	211	188
Pr. dag	2,3	1,4	1,2	1,3	1,7	2,6	4,1	3,6
Personskader i alt	1 012	85	74	79	109	167	260	238
Pr. dag	2,8	1,6	1,4	1,5	2,1	3,2	5,0	4,6
Dræbte i alt	93	9	5	8	14	14	25	18
Pr. dag	0,3	0,2	0,1	0,2	0,3	0,3	0,5	0,3

*... og i aften- og
nattetimerne*

I aften- og nattimerne sker flest spiritusuheld, jf. figur 13. Det er den helt omvendte situation i forhold til alle uheld under ét, hvor der sker færrest uheld om natten, jf. figur 8.

*Uheld udenfor
byzone de alvorligste*

Ca. halvdelen af alle spiritusuheld skete i byzone og ca. halvdelen udenfor byzone. Uheldene udenfor byzone er dog de alvorligste, idet to tredjedele af dødsfaldene skete her, jf. oversigtstabel 21a. Det samme gør sig gældende, når alle uheld betragtes, jf. oversigtstabel 10.

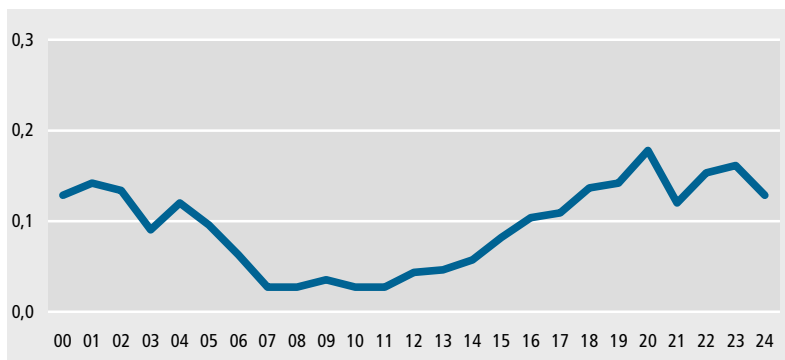
Spiritusuheld udgjorde 16 pct. af samtlige uheld i byområder i 2008 og 17 pct. udenfor byområder.

*Halvdelen af alle
spiritusuheld er
eneuheld*

I 2008 var 58 pct. af alle spiritusuheld eneuheld. Det er en væsentlig større andel end for de øvrige uheld, hvor eneuheld i 2008 kun udgjorde 23 pct., jf. oversigtstabel 21b. Fodgængeruheld udgjorde 11 pct. af spiritusuheldene, hvilket er den samme andel som for de øvrige uheld.

Figur 13.

Gennemsnitligt antal spiritusuheld pr. time fordelt efter klokkeslæt. 2008

Oversigtstabel 21a.

Spiritusuheld og personskader fordelt efter by- eller landområde. 2008

	I byzone	Udenfor byzone	I alt	I byzone	Udenfor byzone	I alt
	antal			pct.		
Spiritusuheld	456	368	824	55,3	44,7	100,0
Personskader	527	485	1012	52,1	47,9	100,0
Dræbte	31	62	93	33,3	66,7	100,0

Oversigtstabel 21b.

Spiritusuheld og personskader fordelt efter hovedsituation. 2008

	I alt	→	→→	→←	↔	→↺	→↑	↺↻	↻	→↻	→↻
	0-9	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Uheld											
I alt	824	476	55	56	30	17	32	17	44	87	10
Pct.	100,0	57,8	6,7	6,8	3,6	2,1	3,9	2,1	5,3	10,6	1,2
Personskader											
I alt	1 012	596	68	74	34	19	38	20	58	95	10
Pct.	100,0	58,9	6,7	7,3	3,4	1,9	3,8	2,0	5,7	9,4	1,0
Dræbte											
I alt	93	50	7	11	1	1	5	0	1	17	0
Pct.	100,0	53,8	7,5	11,8	1,1	1,1	5,4	0,0	1,1	18,3	0,0

1.10 Korrektion for ændret definition af hjernerystelse**Ny vejledning førte til misforståelse**

1. januar 1997 blev der taget en ny vejledning til politiet om indberetning af færdselsuheld til Danmarks Statistik i brug. I forbindelse med et forsøg på at præcisere forskellen mellem konstateret hjernerystelse og indlæggelse til observation for hjernerystelse blev det ikke præcist nok, at indlæggelse i forbindelse med observation for hjernerystelse, hvor der ikke blev konstateret hjernerystelse, skulle registreres som lettere tilskadekomne. Konstateret hjernerystelse skulle stadig registreres som alvorligt tilskadekommen med hovedskade. Vejledningen dannede grundlag for ledeteksterne i politiets sagsstyringssystem POLSAS, som indførtes gradvist fra 1997 til 2000. Misforståelsen har medført, at der skete et skred i fordelingen mellem alvorligt og lettere tilskadekomne fra 1997.

Den manglende præcisering har yderligere haft som konsekvens, at man har måttet korrigere antallet af alvorligt tilskadekomne, idet Færdsels-sikkerhedskommissionen Handlingsplans mål fra 2000 om reduktion på 40 pct. dræbte og alvorligt tilskadekomne frem til 2012 har taget udgangspunkt i antallet af alvorligt tilskadekomne for 1998.

Oversigtstabel 22 viser fordelingen mellem alvorlige og lettere tilskadekomne for henholdsvis det registrerede antal tilskadekomne og efter korrektionen.

Oversigtstabel 22. **Alvorligt tilskadekomne, registrerede og korrigerede tal¹**

	Alvorligt tilskadekomne		Lettere tilskadekomne	
	registrerede	korrigerede	registrerede	korrigerede
1995	5 624	.	4 367	.
1996	5 339	.	4 471	.
1997	4 424	5 211	5 193	4 406
1998	4 071	4 715	5 104	4 460
1999	4 217	4 920	5 176	4 473
2000	4 259	5 006	4 833	4 086
2001	3 946	4 594	4 519	3 871
2002	4 088	4 789	4 703	4 002
2003	3 868	4 526	4 544	3 886

¹ Beregningsmetoden er udarbejdet af Stig Hemdorff, Vejdirektoratet og Hans Lund, Danmarks TransportForskning.

Metoden til korrektion er baseret på, at man har kunnet konstatere en stabil udvikling i forholdet mellem hovedskader og øvrige alvorlige skader fra 1991-1996. Det antages derfor, at forholdet ville have været uændret fra 1997-2003. Korrektionen beregnes derfor ved at klarlægge springet i forholdet mellem 1991-1996 og 1997-2003.

*2003 sidste år,
der korrigeres*

Ved revision af vejledningen til politiet i september 2003 er registreringsreglerne vedrørende hjernerystelse blevet præciseret. 2003 er derfor det sidste år, for hvilket der er udarbejdet korrektionsfaktor.

1.11 International oversigt

Ved sammenligning mellem færdselsuheldsopgørelser fra forskellige lande er det væsentlig at bemærke, at der ud over forskelle mellem en række faktorer af reel betydning for uheldsrisikoen, fx befolkningsantal, køretøjsbestand, vejlængde, urbaniseringsgrad og lovgivning, tillige kan være forskelle af definitorisk og registreringsteknisk art, som kan påvirke de foretagne opgørelser.

*Definition
af dræbte*

Især med hensyn til antallet af dræbte ved færdselsuheld er det væsentligt at være opmærksom på de anvendte definitioner, idet det ved internationale undersøgelser er blevet påvist, at 65 pct. af samtlige dødsfald som følge af færdselsuheld indtræffer ved eller umiddelbart efter uheldet. Ca. 88 pct. af dødsfaldene indtræffer i løbet af de første 3 dage efter uheldet, medens yderligere 11 pct. sker inden udløbet af en 30-døgns periode efter uheldet. De fleste lande anvender i dag 30-dages reglen ved opgørelser over dræbte i færdselsuheld, men der er stadig enkelte lande, der anvender andre definitioner. I tabel 9 (side 44) og figur 14, der bygger på tal fra OECD's database International Road Traffic and

Accident Database (IRTAD), er der taget højde for disse forskelle, idet der er anvendt en korrektionsfaktor for de lande, der anvender en anden definition end 30-dages reglen.

*De nordiske lande
har relativt
få dræbte*

Sættes antal dræbte i forhold til indbyggertallet har de nordiske lande relativt få dræbte. Danmark ligger højest med 74 dræbte pr. 1 mio. indbyggere og Island lavest med 49. Blandt de viste lande ligger Holland med 43 dræbte pr. 1 mio. indbyggere lavest, jf. tabel 9.

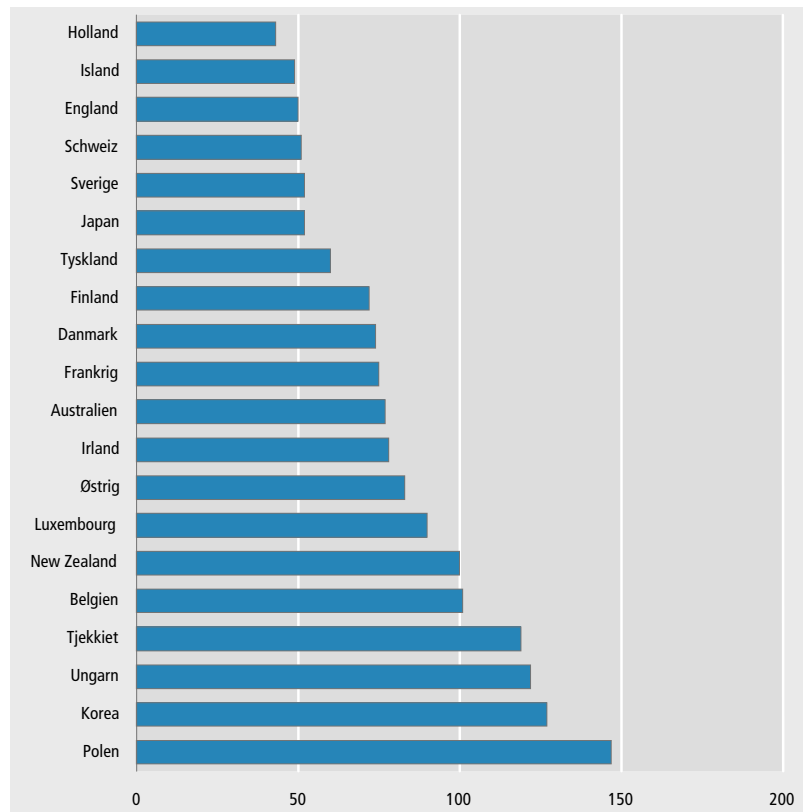
*Flest dræbte
i Polen, Grækenland
og USA*

Polen er det land i 2007, hvor der er flest dræbte i forhold til befolkningstallet: 147 pr. 1 mio. indbyggere. Også Grækenland og USA har mange dræbte (oplysningerne for disse to lande vedrører 2006).

*Flest dræbte blandt
de 18-24 årige*

For de fleste lande er der flest dræbte blandt de 18-24 årige. Særlig højt er antallet i Slovenien og Grækenland, hvor der er omkring 300 dræbte pr. 1 mio. indbyggere i denne aldersgruppe.

Figur 14. Dræbte pr. 1 mio. indbyggere i udvalgte lande. 2007

Tabel 1. Personskader fordelt efter alder og køn. 2008

	I alt	0-6 år	7-14 år	15-17 år	18-19 år	20-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	65-74 år	Over 74 år
	antal											
Personskader i alt	6 329	76	303	632	521	845	1 007	930	786	562	338	323
Dræbte	406	9	10	14	24	45	57	66	39	45	40	57
Alvorligt tilskadekomne	2 831	15	134	283	218	344	435	423	391	283	157	147
Lettere tilskadekomne	3 092	52	159	335	279	456	515	441	356	234	141	119
<i>Mænd</i>												
Personskader i alt	3 956	41	175	420	359	574	635	614	488	311	180	157
Dræbte	299	6	5	9	19	41	40	49	36	32	30	32
Alvorligt tilskadekomne	1 801	5	80	188	152	241	297	293	260	154	73	58
Lettere tilskadekomne	1 856	30	90	223	188	292	298	272	192	125	77	67
<i>Kvinder</i>												
Personskader i alt	2 369	35	128	212	162	271	372	316	298	251	158	166
Dræbte	107	3	5	5	5	4	17	17	3	13	10	25
Alvorligt tilskadekomne	1 029	10	54	95	66	103	138	130	131	129	84	89
Lettere tilskadekomne	1 233	22	69	112	91	164	217	169	164	109	64	52
	pr. 100.000 indbyggere											
Personskader i alt	116	17	55	307	405	278	146	114	106	77	72	84
Dræbte	7	2	2	7	19	15	8	8	5	6	9	15
Alvorligt tilskadekomne	52	3	24	138	169	113	63	52	53	39	33	38
Lettere tilskadekomne	56	11	29	163	217	150	75	54	48	32	30	31
<i>Mænd</i>												
Personskader i alt	146	18	62	398	544	371	184	148	130	85	80	107
Dræbte	11	3	2	9	29	27	12	12	10	9	13	22
Alvorligt tilskadekomne	66	2	28	178	230	156	86	71	69	42	32	39
Lettere tilskadekomne	68	13	32	211	285	189	86	66	51	34	34	46
<i>Kvinder</i>												
Personskader i alt	86	16	47	212	259	182	109	79	81	69	64	70
Dræbte	4	1	2	5	8	3	5	4	1	4	4	11
Alvorligt tilskadekomne	37	4	20	95	105	69	40	32	36	35	34	38
Lettere tilskadekomne	45	10	26	112	145	110	63	42	45	30	26	22

Anm. Summen af tallene i de enkelte fordelinger vil ikke altid udgøre den anførte total, da der ikke for alle uheld foreligger samtlige oplysninger.

Tabel 2. Implicerede førere fordelt efter transportmiddel og alder. 2008

	I alt	0-6 år	7-14 år	15-17 år	18-19 år	20-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	65-74 år	Over 74 år
	antal											
Implicerede førere i alt	9 081	21	196	491	627	1 056	1 603	1 616	1 368	977	523	391
<i>Transportmiddel</i>												
<i>Personbil</i>	4 942	.	4	26	460	674	981	923	712	513	315	211
Personbil, almindelig	4 856	.	4	26	460	671	955	904	696	506	309	211
Hyrevogn	60	.	-	-	-	3	15	14	13	7	6	-
Udrykningskøretøj max. 3,5 t	26	.	-	-	-	-	11	5	3	-	-	-
<i>Varebil</i>	532	.	1	4	29	61	134	125	83	63	17	3
0-2.000 kg totalvægt	164	.	-	1	11	17	41	36	22	20	7	2
2.001-3.500 kg totalvægt	368	.	1	3	18	44	93	89	61	43	10	1
<i>Lastbil over 3.500 kg totalvægt</i>												
Sololastbil	129	.	-	-	-	8	22	42	33	16	4	1
Lastbil med anhænger	81	.	-	-	-	4	16	22	25	12	1	-
Sættevognstog	81	.	-	-	-	6	16	28	17	11	1	-
Køretøj under udrykning	4	.	-	-	-	-	2	1	-	-	-	-
<i>Bus</i>	100	.	-	-	-	1	12	18	29	30	6	1
Rutebus	73	.	-	-	-	1	9	13	22	25	3	-
Bus i øvrigt	27	.	-	-	-	-	3	5	7	5	3	1
<i>Traktor</i>	85	.	-	9	5	11	13	13	17	6	5	3
Traktor	63	.	-	7	4	9	6	11	14	4	4	2
Motorredskab	22	.	-	2	1	2	7	2	3	2	1	1
<i>Motorcykel</i>	456	.	2	14	13	64	106	118	82	40	12	3
Motorcykel	357	.	-	7	6	56	87	94	63	33	8	2
Knallert-45	99	.	2	7	7	8	19	24	19	7	4	1
<i>Knallert-30</i>	922	.	26	323	58	70	84	127	111	68	23	8
Knallert-30 lovlig	792	.	17	243	45	60	78	119	109	67	23	8
Knallert-30 ulovlig	130	.	9	80	13	10	6	8	2	1	-	-
<i>Cykel</i>	1 137	3	101	73	28	111	157	150	192	155	87	69
<i>Fodgænger</i>	582	18	62	42	34	45	60	49	66	62	51	92
Medbringende barnevogn, cykel mv.	41	-	6	2	-	2	2	1	3	2	6	17
<i>Rytter, hestevogn</i>	4	-	-	-	-	1	-	-	1	1	1	-

Anm. Summen af tallene i de enkelte fordelinger vil ikke altid udgøre den anførte total, da der ikke for alle uheld foreligger samtlige oplysninger.

Tabel 3. Implicerede førere fordelt efter kørekortets udstedelsesår. 2008

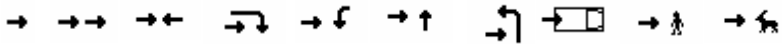
	I alt	Kørekort			Kørekortets udstedelsesår				
		Haves til det benyttede køretøj	Haves, men ikke til det benyttede køretøj	Mangler	2008	2006-2007	2004-2005	1999-2003	Før 1999
Implicerede i alt	6 270	5 896	58	316	221	558	356	695	2 964
<i>Transportmiddel</i>									
<i>Personbil</i>	4 829	4 560	25	244	206	480	288	549	2 210
Personbil, almindelig	4 745	4 477	24	244	206	479	287	539	2 159
Hyrevogn	58	57	1	-	-	1	1	7	37
Udrykningskøretøj max. 3,5 t	26	26	-	-	-	-	-	3	14
<i>Varebil</i>	519	496	4	19	7	44	29	60	273
0-2.000 kg totalvægt	157	148	2	7	1	16	8	13	82
2.001-3.500 kg totalvægt	362	348	2	12	6	28	21	47	191
<i>Lastbil over 3,5 t totalvægt</i>	290	288	-	2	1	6	5	30	170
Sololastbil	126	124	-	2	1	3	2	13	85
Lastbil med anhænger	80	80	-	-	-	1	1	7	48
Sættevognstog	80	80	-	-	-	2	2	10	35
Køretøj under udrykning	4	4	-	-	-	-	-	-	2
<i>Bus</i>	98	98	-	-	1	-	4	6	58
Rutebus	73	73	-	-	-	-	4	5	42
Bus i øvrigt	25	25	-	-	1	-	-	1	16
<i>Traktor</i>	79	74	-	5	2	9	5	7	38
Traktor	61	59	-	2	1	9	4	6	30
Motorredskab	18	15	-	3	1	-	1	1	8
<i>Motorcykel</i>	455	380	29	46	4	19	25	43	215
Motorcykel	357	304	28	25	-	14	22	36	177
Knallert-45	98	76	1	21	4	5	3	7	38

Anm. Summen af tallene i de enkelte fordelinger vil ikke altid udgøre den anførte total, da der ikke for alle uheld foreligger samtlige oplysninger.

Tabel 4. Uheld og personskader fordelt efter måned og klokkeslæt. 2008

	Alle uheld				Spiritusuheld			
	Antal uheld	Personskader			Antal uheld	Personskader		
		I alt	Dræbte	Tilskadekomne		I alt	Dræbte	Tilskadekomne
I alt	5 020	6 329	406	5 923	824	1 012	93	919
Januar	394	484	32	452	46	60	10	50
Februar	354	453	35	418	63	81	9	72
Marts	355	458	33	425	68	84	9	75
April	420	526	28	498	71	90	4	86
Maj	513	659	34	625	93	112	10	102
Juni	468	572	28	544	78	99	11	88
Juli	430	552	43	509	48	62	6	56
August	424	545	24	521	88	103	5	98
September	460	566	41	525	70	81	5	76
Oktober	429	549	40	509	66	80	10	70
November	417	521	39	482	77	94	11	83
December	356	444	29	415	56	66	3	63
00-01	96	126	14	112	47	61	8	53
01-02	80	101	7	94	52	62	6	56
02-03	75	94	15	79	49	59	8	51
03-04	62	88	5	83	33	44	2	42
04-05	74	92	13	79	44	53	7	46
05-06	91	130	17	113	35	52	7	45
06-07	166	186	12	174	23	28	4	24
07-08	290	334	20	314	10	11	1	10
08-09	225	265	17	248	10	12	2	10
09-10	200	238	14	224	13	15	1	14
10-11	216	255	15	240	10	12	2	10
11-12	260	311	22	289	10	11	1	10
12-13	253	318	12	306	16	20	1	19
13-14	276	335	18	317	17	19	1	18
14-15	336	434	19	415	21	26	1	25
15-16	394	515	39	476	30	35	9	26
16-17	403	509	25	484	38	40	2	38
17-18	343	448	34	414	40	44	3	41
18-19	282	355	22	333	50	60	8	52
19-20	230	298	10	288	52	70	3	67
20-21	200	259	14	245	65	78	5	73
21-22	172	228	13	215	44	56	4	52
22-23	164	221	17	204	56	74	4	70
23-24	132	189	12	177	59	70	3	67

Tabel 5. Uheld fordelt på hovedsituation og transportmiddel. 2008

											
Uheldssituation	I alt	Ene- uheld	Ind- hent- nings- uheld	Møde- uheld	Sving- nings- uheld mellem med- kørende	Sving- nings- uheld mellem mod- kørende	Uheld mellem kryd- sende køretøjer	Sving- nings- uheld mellem kryd- sende køretøjer	Parke- rings- uheld	Fod- gænger- uheld	For- hin- drings- uheld
	0-9	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Uheld i alt	5 020	1 153	561	422	548	413	521	599	168	545	90
Uheld med impl.:						antal					
personbil	3 879	760	430	344	449	370	458	522	141	374	31
varebil	527	66	75	78	58	37	63	72	36	41	1
lastbil	297	19	68	65	42	15	21	30	13	20	4
bus	105	2	17	7	13	8	10	16	6	24	2
traktor	87	4	13	13	19	5	12	9	3	6	3
motorcykel	347	90	46	32	45	46	25	39	5	6	13
knallert-45	99	21	10	8	12	12	8	17	5	4	2
knallert-30	897	170	83	67	178	80	99	108	50	39	23
cykel	1 071	24	152	55	197	140	175	246	37	29	16
fodgænger	555	.	1	-	6	1	1	-	1	545	-
						pct.					
<i>Relativ fordeling</i>											
Uheld i alt	100	23	11	8	11	8	10	12	3	11	2
Uheld med impl.:											
personbil	100	20	11	9	12	10	12	13	4	10	1
varebil	100	13	14	15	11	7	12	14	7	8	0
lastbil	100	6	23	22	14	5	7	10	4	7	1
bus	100	2	16	7	12	8	10	15	6	23	2
traktor	100	5	15	15	22	6	14	10	3	7	3
motorcykel	100	26	13	9	13	13	7	11	1	2	4
knallert-45	100	21	10	8	12	12	8	17	5	4	2
knallert-30	100	19	9	7	20	9	11	12	6	4	3
cykel	100	2	14	5	18	13	16	23	3	3	1
fodgænger	100	.	0	0	1	0	0	0	0	98	0

Tabel 6. Uheld og personskader fordelt efter de anvendte transportmidler. 2008

	I alt	Uheld med kun ét transport-middel ¹	Modparten										
			Per-son-bil	Vare-bil	Last-bil	Bus	Trak-tor	Motor-cykel	Knal-lert-45	Knal-lert-30	Cykel	Fod-gæn-ger	Forhin-dring
Uheld med impl.													
personbil	3 879	291	985	218	146	29	44	186	48	476	733	383	710
varebil	527	28	218	40	23	6	10	22	6	51	79	41	89
lastbil	297	8	146	23	10	4	2	11	2	25	46	20	45
bus	105	1	29	6	4	-	2	4	2	10	26	24	9
traktor	87	4	44	10	2	2	1	8	3	5	4	6	9
motorcykel	347	58	186	22	11	4	8	9	-	9	6	6	54
knallert-45	99	12	48	6	2	2	3	-	-	4	8	4	11
knallert-30	897	125	476	51	25	10	5	9	4	25	70	42	78
cykel	1 071	20	733	79	46	26	4	6	8	70	60	30	29
fodgænger	555	.	383	41	20	24	6	6	4	42	30	.	.
Personskader													
i personbil	3 033	416	1 524	232	185	27	47	27	-	10	9	8	969
i varebil	230	35	79	49	20	6	9	-	-	-	1	1	69
i lastbil	49	11	10	2	12	-	-	-	-	-	-	-	23
i bus	47	12	13	1	11	-	1	-	-	-	1	-	14
i traktor	17	6	5	-	2	-	1	-	-	-	-	-	5
på motorcykel	369	61	200	26	11	5	9	17	-	5	6	3	60
på knallert-45	88	12	50	6	2	2	3	-	-	1	-	1	12
på knallert-30	878	135	495	54	27	10	5	8	4	37	27	12	86
på cykel	1 058	20	740	80	46	24	6	4	8	59	73	15	27
for fodgængere	555	.	393	43	20	24	6	5	3	41	21	.	.
Dræbte													
i personbil	197	22	59	21	28	2	2	-	-	-	-	1	89
i varebil	22	5	2	4	5	1	-	-	-	-	-	-	9
i lastbil	2	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
i bus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
i traktor	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
på motorcykel	41	4	21	3	4	1	4	2	-	-	1	-	7
på knallert-45	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
på knallert-30	28	7	9	5	5	2	-	-	-	-	-	-	1
på cykel	54	7	24	6	12	3	1	1	-	-	1	-	2
fodgængere	58	.	44	6	6	1	-	-	-	-	2	.	.

Anm. Tabellen angiver alle kombinationer mellem de anvendte transportmidler i et uheld. Summen af kombinationerne vil derfor altid være højere end totalen.

¹ Dvs. ekskl. eneuheld med forhindring uden for kørebanen.

Tabel 7.

Implicerede førere og fodgængere fordelt efter spirituspåvirkning. 2008

	Spirituspåvirkede i promille						I alt	Alle førere	Andel spiri- tus- påvir- kede
	0,51- 0,8	0,81- 1,2	1,21- 1,6	1,61- 2,0	Over 2,0	Ikke prøvet			
Implicerede førere og fodgængere i alt	73	131	175	171	194	91	835	9 081	9,2
<i>Transportmiddel:</i>									
<i>Personbil</i>	44	89	112	88	82	13	428	4 942	8,7
Personbil, almindelig	44	89	112	88	82	13	428	4 856	8,8
Hyrevogn	-	-	-	-	-	-	-	60	-
<i>Varebil</i>	5	6	7	11	10	2	41	532	7,7
0-2.000 kg totalvægt	3	4	2	2	4	-	15	164	9,1
2.001-3.500 kg totalvægt	2	2	5	9	6	2	26	368	7,1
<i>Lastbil over 3,5 t</i>									
<i>totalvægt</i>	1	-	-	-	-	-	1	295	0,3
<i>Bus</i>	-	-	-	-	-	-	-	100	-
<i>Traktor</i>	-	-	-	-	-	-	-	85	-
<i>Motorcykel</i>	5	5	11	14	10	1	46	456	10,1
Motorcykel	2	3	8	10	6	1	30	357	8,4
Knallert-45	3	2	3	4	4	-	16	99	16,2
<i>Knallert-30</i>	17	28	37	47	79	17	225	922	24,4
<i>Cykel</i>	-	-	2	4	4	13	23	1 137	2,0
<i>Fodgænger</i>	1	3	6	7	9	45	71	582	12,2

Anm. Summen af tallene i de enkelte fordelinger vil ikke altid udgøre den anførte total, da der ikke for alle uheld foreligger samtlige oplysninger.

Tabel 9.

Uheld og dræbte i færdselsuheld i en række lande. 2007

	Dræbte						
	I alt	0-14 år	15-17 år	18-20 år	21-24 år	25-64 år	Over 64 år
	pr. 1 mio. indbyggere						
Australien	77	17	85	183	124	80	92
Belgien	101	17	69	237	245	109	93
Canada ¹	92	17	126	220	164	90	108
Danmark	74	20	87	147	124	72	112
England	50	09	79	127	99	47	58
Finland	72	16	91	222	123	68	91
Frankrig	75	15	86	197	166	74	87
Grækenland ¹	149	23	113	281	332	150	159
Holland	43	12	53	107	92	36	76
Irland	78	18	81	210	137	72	123
Island	49	15	0	77	56	56	83
Italien ¹	97	-	-	-	-	-	-
Japan	52	8	38	86	52	36	117
Korea	127	23	-	-	-	-	-
Luxembourg	90	-	-	-	-	-	-
New Zealand	100	30	164	250	222	90	118
Norge ¹	52	10	75	131	77	46	94
Polen	147	26	113	227	217	154	184
Portugal ²	118	19	100	247	226	125	123
Schweiz	51	12	59	83	109	42	96
Slovenien ¹	131	32	147	299	282	136	103
Spanien ¹	93	18	102	163	165	101	90
Sverige	52	6	57	124	100	51	66
Tjekkiet	119	17	75	206	193	126	136
Tyskland	60	10	62	181	115	56	72
Ungarn	122	-	-	-	-	-	-
USA ¹	142	-	-	-	-	-	-
Østrig	83	10	107	255	139	80	103

¹ 2006. ² 2005.

Kilde: International Road Traffic and Accident Database, OECD.

2. Statistiksystemet

2.1 Formål

Formålet med at indsamle og offentliggøre oplysninger om færdselsuheld er at tilvejebringe et informationsgrundlag for beslutninger, der kan formindske antallet af færdselsuheld og konsekvenserne af disse.

*Tilpasning
efter behov*

Færdselsuheldsbekæmpelsen foregår både lokalt og centralt og ved anvendelse af forskellige metoder. Derfor er systemet indrettet til at give flere typer informationer, der så vidt muligt er tilpasset de forskellige behov.

2.2 Definitioner og afgrænsninger

*Færdsels-
uheld*

Et færdselsuheld defineres som et uheld, der er sket på en offentlig tilgængelig gade, vej, plads eller lignende, når uheldet står i forbindelse med den trafikale benyttelse af de nævnte områder, og mindst én af de implicerede parter har været kørende. Det vil sige at fx togulykker, bortset fra uheld i jernbaneoverskæringer, eller uheld, hvor der kun har været fodgængere impliceret, ikke er omfattet af den nuværende definition af færdselsuheld.

Dræbte

Som dræbte medregnes i færdselsuheldsstatistikken alle dødsfald, der er en følge af færdselsuheld, og som indtræffer indtil 30 dage efter uheldet.

*Tilskade-
komne*

Som tilskadekomne medregnes alle øvrige personer, der er kommet til skade ved færdselsuheld. Småskader, der ikke kræver lægebehandling, medregnes ikke som personskader. De tilskadekomne opdeles i alvorligt og lettere tilskadekomne ved hjælp af oplysninger om skadens type.

*Personskade-
uheld*

Statistikken omfatter kun personskadeuheld, altså færdselsuheld, hvor en eller flere personer er kommet til skade eller er blevet dræbt.

2.3 Oplysninger om færdselsuheld

Oplysningerne om færdselsuheld er inddelt i tre hovedgrupper: uheldsoplysninger, elementoplysninger (køretøjer, fodgængere og forhindringer) og personoplysninger.

*Uhelds-
oplysninger*

Uheldsoplysninger vedrører uheldet som helhed, fx uheldssted og -tidspunkt, vejr- og lysforhold og lignende. En central faktor blandt uheldsoplysningerne er uheldssituationen, der tilsigter at give en objektiv karakteristik af situationen umiddelbart før uheldet og inden eventuelle afværgemanøvrer er foretaget. Uheldssituationerne omfatter i alt 66 typesituationer, der er inddelt i 10 hovedgrupper (jf. afsnit 1.6).

*Element-
oplysninger*

Elementoplysningerne vedrører de enkelte elementer, der er impliceret i færdselsuheldet. Det kan enten være færdselselementer (køretøjer eller fodgængere) eller en forhindring på eller uden for kørebanen. Foruden oplysninger om elementets art er der for hvert færdselselement data om vejforhold, eventuelle former for regulering, manøvre eller andre foranstaltninger gældende for dette element.

I tabellerne i denne publikation benyttes »transportmiddel« synonymt med »elementart«.

*Person-
oplysninger*

Personoplysningerne anføres for alle implicerede førere og fodgængere samt for tilskadekomne passagerer. Foruden beskrivelse af personskade drejer det sig om oplysninger om alder og køn, om der var tale om spirituspåvirkning eller sygdom, om der blev benyttet sikkerhedssele eller styrthjelm, samt for førere af motorkøretøjer, om de havde kørekort.

*Ikke alle oplysninger
med i statistikken*

Det skal bemærkes, at ikke alle de oplysninger, der indgår i politiets indberetninger er medtaget i opgørelserne i denne publikation.

2.4 Dækningsgrad

*Politirapporterede
færdselsuheld*

Færdselsuheldsstatistiksystemet er begrænset til at omfatte uheld, der kommer til politiets kendskab.

*Dækningsgraden
er størst for
alvorligere uheld*

Jo alvorligere konsekvenserne af et uheld er, jo større er sandsynligheden for, at politiet får kendskab til uheldet. Det vil sige, at der indberettes en større andel af personskadeuheldene end af materielskadeuheldene, og praktisk taget alle uheld med dræbte indgår i statistikken.

Vejdirektoratet kontrollerer og retter antallet af politirapporterede dræbte ved at sammenholde politiets oplysninger om uheldsimplicerede personer med oplysninger om dødsfald fra CPR-registret.

*Undersøgelse baseret
på skadestuedata
og politirapporter*

Siden færdselsuheldsstatistikken for 1998 har Danmarks Statistik årligt gennemført en undersøgelse, som belyser personskader i trafikken på landsplan gennem skadestueregistreringer og politirapporter.

*Undersøgelsen
udvidet med data om
sygehusindlæggelser*

Fra og med 2001 er undersøgelsen af mørketallet udvidet til også at omfatte indlæggelser på sygehus forårsaget af tilskadekomst ved færdselsuheld.

*86 pct. af
personskaderne
kommer ikke
til politiets kendskab*

Undersøgelsen vedrørende 2007 er beskrevet i afsnit 3. Undersøgelsen viser bl.a., at den officielle færdselsuheldsstatistik dækker under en femtedel af de personskader ved færdselsuheld, som tilsammen bliver registreret af politiet, skadestuerne og sygehusene.

2.5 Indberetningssystem

<i>Udtræk fra Vejsektorens Informations System</i>	Politiet indberetter ugentligt oplysninger til Vejdirektoratet om færdselsuheld med personskaade. Oplysningerne indgår i Vejdirektoratets Vejsektorens Informations System, hvorfra Danmarks Statistik modtager data én gang årligt.
<i>Politirapporten</i>	Politiets indberetninger om færdselsuheld til Vejdirektoratet foregår via Rigspolitichefens uhedsregister.
<i>Foreløbig indberetning</i>	Den foreløbige indberetning, der indeholder en summarisk uhedsbeskrivelse, foretages indenfor 24 timer efter færdselsuheldet er sket. Den foreløbige indberetning benyttes til en hurtig, summarisk månedsstatistik, og desuden kontrollerer Vejdirektoratet ved hjælp af de foreløbige indberetninger, at også de endelige indberetninger om uheld, hvor der er optaget rapport, modtages.
<i>Endelig indberetning</i>	Den endelige indberetning indeholder den fulde information om uheldet, stedet, elementerne og personerne i uheldet. Den endelige indberetning skal være afsendt centralt til Vejdirektoratet senest 5 uger efter uheldet. De modtagne oplysninger kontrolleres for uoverensstemmelser i de indberettede informationer og indlægges i Vejsektorens Informations System (VIS). I VIS har vejmyndighederne adgang til information om uheld. Det er også i VIS, at informationerne suppleres med de administrative vejinformationer, der stedfæster uheldene i forhold til vejnettet.

2.6 Offentliggørelse

<i>Årsstatistik</i>	Danmarks Statistik udarbejder en årsstatistik baseret på udtræk fra Vejsektorens Informations System, jf. ovenfor. Årsstatistikken publiceres dels i <i>Nyt fra Danmarks Statistik</i> og i årspublikationen <i>Færdselsuheld</i> . Desuden findes årlige oplysninger om færdselsuheld i www.statistikbanken.dk
<i>Andre offentliggørelser</i>	Vejdirektoratet udarbejder en månedlig statistik baseret på politiets foreløbige indberetninger og en mere grundig kvartalsvis statistik baseret på de endelige indberetninger. Vejdirektoratet offentliggør desuden en årsstatistik, der ligeledes er baseret på politiets endelige oplysninger. Opgørelserne kan ses hos Vejdirektoratet på www.vejsektoren.dk .

3. Personskader ved færdselsuheld belyst gennem skadestue- og sygehusregistreringer og politirapporter 2007

3.1 Baggrund

Mørketal i uheldsstatistikken

Den officielle færdselsuheldsstatistik har siden 1930 været baseret på politiets indberetninger af uheld med personskade. Undersøgelser har vist, at statistikken har en høj dækningsgrad, når det gælder belysning af antal trafikdræbte. Men det er samtidig kendt, at der sker en betydelig underrapportering af de tilskadekomne, idet et væsentligt antal personskadeuheld slet ikke kommer til politiets kundskab.

En betydelig del af de ikke rapporterede personskader, det såkaldte mørketal, kan imidlertid belyses ved at anvende data fra skadestuerne. Dette er tidligere påvist i geografisk afgrænsede undersøgelser, hvor oplysninger fra skadestuerne er sammenlignet med politiindsamlede data. Ulykkes Analyse Gruppen ved Odense Universitetshospital undersøger således årligt indberettede skader på skadestuer i Fyns Amt og sammenligner med politiets indberetninger fra de fynske politikredse.

Skadestue-registreringer

Siden 1995 har samtlige skadestuer indberettet oplysninger om deres virksomhed til Sundhedsstyrelsens Landspatientregister. Om hvert besøg indberetter den enkelte skadestue bl.a. køn, alder, tid for ankomst til skadestue, diagnose, kontakårsag, evt. omstændigheder vedrørende ulykken samt oplysning om, hvor patienten efter behandling på skadestuen er afsluttet til, f.eks. til indlæggelse eller egen læge.

Landsdækkende undersøgelser

Danmarks Statistik gennemførte den første landsdækkende undersøgelse af forholdet mellem politiets og skadestuernes registrering af personskader ved færdselsuheld for 1996, jf. *Færdselsuheld 1998*, afsnit 3. Undersøgelsen opdateres årligt ved brug af de senest foreliggende skadestuedata. Herved opnås en mere dækkende færdselsuheldsstatistik, og det bliver samtidig muligt at følge udviklingen i dækningsgraden af de politirapporterede personskadeuheld. I det følgende belyses personskader ved færdselsuheld i 2007.

Analysen udvidet med indlæggelser på sygehuse

De fleste sygehusindlæggelser foregår via en skadestue. Et mindre antal indlæggelser sker dog direkte på en sygehusafdeling uden om skadestuen. Det må formodes, at dette også kan forekomme, når det drejer sig om personer, der er kommet til skade i et færdselsuheld. For at forbedre belysningen af mørketallet er sygehusindlæggelser forårsaget af færdselsuheld derfor inddraget sammen med skadestueregistreringerne fra og med 2001.

Antallet af sygehusindlæggelser en smule undervurderet

En årgang af LPR indeholder alle de sygehusindlæggelser, der er afsluttet i løbet af året. Dvs. at personer, der fortsat er indlagt ved udgangen af et kalenderår, ikke er omfattet af det pågældende års LPR-register. Det betyder, at antallet af sygehusindlæggelser forårsaget af færdsels-

uheld vil være en smule undervurderet i denne undersøgelse idet personer, der er kommet til skade i 2007, men endnu ikke udskrevet ved årets udgang, ikke er omfattet af analysen. Problemet skønnes dog at være af et meget lille omfang.

3.2 Metode

Der er foretaget en udvælgelse blandt både skadestuernes/sygehusenes og politiets registreringer af færdselsuheld for at danne en samlet undersøgelsespopulation.

Uoplyst eller manglende personnummer

Landspatientregistret og Færdselsuhedsregistret er samkørt på personnummer. Både i Landspatientregistret og Færdselsuhedsregistret optræder personer, som ikke har et gyldigt dansk personnummer. Personer i de to registre uden gyldigt personnummer, herunder udlændinge uden dansk personnummer, indgår ikke i undersøgelsen.

Samkøring

Fra Landspatientregistret udvælges alle besøg på skadestuer og sygehuse i 2007, hvor kontaktårsagen er *færdselsuheld*, og stedkoden er *trafikområde*. Denne udvælgelse svarer til Sundhedsstyrelsens definition af besøg/indlæggelse som følge af færdselsuheld. Omkring halvdelen af de trafikdræbte indgår ikke i Landspatientregistret, da det ikke indeholder oplysning om personer, der er døde inden ankomsten til hospitalet. Fra Færdselsuhedsregistret 2007 udvælges alle med personskade, dvs. dræbte og tilskadekomne. De to populationer er herefter samkørt. Hvis der er sammenfald på personnummer, og hvis dato for ankomst til skadestue/indlæggelse på sygehus er samme dag eller én dag efter uheldsdatoen i Færdselsuhedsregistret, betragtes det politiregistrerede uheld som årsag til skadestuebesøget/sygehusindlæggelsen.

Dobbeltbesøg på skadestue/sygehus

For hvert besøg på en skadestue/sygehusafdeling udfylder personalet en rapport med oplysninger om bl.a. kontaktårsag, dato og klokkeslæt for ankomst, diagnose, køn, alder og udskrivnings- og afslutningsmåde. Det betyder, at der kan være flere rapporter, som skyldes det samme uheld, mens en person kun optræder én gang pr. uheld i Færdselsuhedsregistret. Hvor der konstateres mere end én skadestue/sygehusregistrering af samme person indenfor et todøgnsinterval, er kun den første registrering medtaget i undersøgelsespopulationen, idet det antages, at dobbeltbesøget skyldes det samme færdselsuheld. Hvis en person har haft et besøg på en skadestue på en dato og samme dag eller dagen efter, er blevet indlagt på en sygehusafdeling, er kun skadestuebesøget taget med i den videre analyse.

Undersøgelsespopulationen

I det følgende anvendes betegnelsen LPR for de personskader, som er udtrukket af Landspatientregistret 2007, mens FUR betegner de personskader, som er hentet fra Færdselsuhedsregistret 2007. Undersøgelsespopulationen omfatter foreningsmængden af personskader i LPR og FUR 2007.

Delpopulationer Undersøgelsespopulationen er opdelt i tre populationer:

Indberettet af skadestue	omfatter de personer i LPR, som har besøgt en skadestue og ikke findes i FUR indenfor samme todøgninterval.
Indberettet af sygehus	omfatter de personer i LPR, som har været indlagt på en sygehusafdeling og ikke findes i FUR indenfor samme todøgninterval og som ikke har haft et skadestuebesøg samme dag eller dagen før.
Indberettet af politi	omfatter alle de personer der findes i FUR, inklusiv de personer der også findes i LPR inden for samme todøgnsinterval.

3.3 Udviklingen i antal personskader

Skadestuernes og sygehusenes andel af personskaderne

I 2007 blev der via politi, skadestue og sygehus indberettet i alt 47.792 personskader ved færdselsuheld. 40.049 af skaderne blev kun indberettet af skadestuerne og 846 kun af sygehusene, hvilket svarer til, at 86 pct. af personskaderne ikke kom til politiets kendskab, jf. tabel 1.

Sygehusene udgør kun en lille del

De 846 indlæggelser, der ikke kom til politiets kendskab, og som ikke foregik via skadestuen udgjorde kun en meget lille del - 2 pct. - af det samlede antal personskader ved færdselsuheld.

Tabel 1. **Personskader indberettet af politi, skadestue og sygehus**

	Politi	Skadestue	Politi og skadestue	Sygehus	Politi og sygehus	I alt	Skadestuernes/sygehusenes andel
	antal						pct.
1998	3 022	36 415	6 638	...	...	46 075	79
1999	2 919	38 049	6 977	...	...	47 945	79
2000	2 661	38 565	6 915	...	...	48 141	80
2001	1 977	37 885	6 562	1 319	349	48 092	82
2002	2 067	39 755	6 793	1 260	384	50 259	82
2003	1 883	37 570	6 412	1 033	318	47 216	82
2004	1 705	38 025	5 832	923	250	46 735	83
2005	1 492	38 095	5 089	781	197	45 654	85
2006	1 496	37 472	5 024	805	183	44 980	85
2007	1 613	40 049	5 142	846	142	47 792	86

Politiet indberetter relativt færre personskader

Fra 1998 til 2007 er antallet af personskader, der kun kommer til skadestuernes kendskab steget med 10 pct. fra 36.415 til 40.049. I samme periode er antallet af politiindberettede personskader ved færdselsuheld faldet med 29 pct. fra 9.660 til 6.897. Det svarer til, at politiets andel af

de personskader, der tilsammen er registreret af politiet og skadestuerne, i perioden er faldet fra 21 pct. til 15 pct.

3.4 Sammenligning af politi- og skadestue/sygehusindberettede personskader

Sammenligning af variable

I det følgende er skadestuernes/sygehusenes indberetninger sammenlignet med de politiregistrerede personskader på transportmiddel, alder, uheldssituation og diagnose. For dokumentation af sammenligningsmetoden se *Færdselsuheld 1998*, afsnit 3.

Transportmiddel

I tabel 2 og figur 1 er vist personskadernes fordeling på transportmiddel i de tre populationer. For skadestuernes og sygehusenes vedkommende er angivelsen af den tilskadekomne transportform i LPR anvendt, mens der for politiet er benyttet angivelsen af transportmiddel i FUR.

Tabel 2.

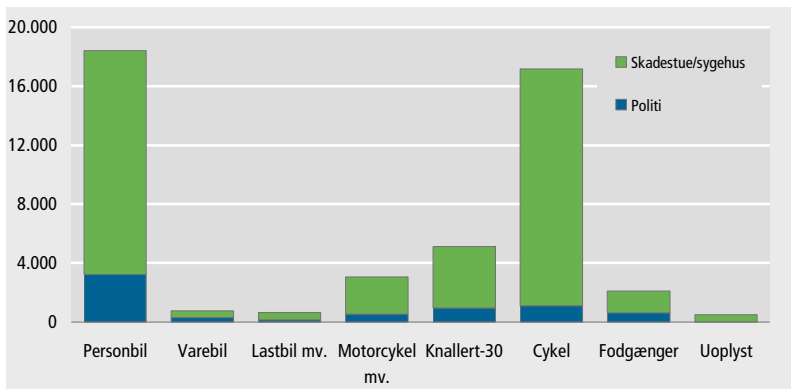
Personskader fordelt efter transportmiddel. 2007

	Politi	Skadestue	Sygehus	I alt	Skadestuernes/sygehusenes andel
	antal				pct.
Personskader i alt	6 897	40 049	846	47 792	86
Personbil	3 234	15 000	187	18 421	82
Varebil	297	463	3	763	61
Lastbil mv.	149	490	12	651	77
Motorcykel mv.	533	2 426	101	3 060	83
Knallert-30	956	4 005	139	5 100	81
Cykel	1 094	15 799	297	17 190	94
Fodgænger	628	1 417	63	2 108	70
Andet eller uoplyst	6	449	44	499	99

Kun 6 pct. af personskaderne blandt cyklister kommer til politiets kendskab

Tre fjerdedele af alle personskader sker blandt cyklister og personbiler. 16.096 ud af de i alt 17.190 personskader blandt cyklister bliver kun indberettet via skadestuerne eller sygehusene. Det svarer til, at 94 pct. af alle personskader blandt cyklister ikke kommer til politiets kendskab. For personbilisternes vedkommende er det »kun« 82 pct. af personskaderne, der ikke kommer til politiets kendskab. Størst kendskab har politiet til færdselsuheld med varebiler, hvor 39 pct. af personskaderne kom til politiets kendskab. For de svage trafikanter, cyklister og fodgængere under ét, fik politiet kun kendskab til 9 pct. af personskaderne, hvorimod politiet havde registreret 19 pct. af personskaderne med person-, last- og varebiler. For motorcyklister (inkl. knallert-45) og førere af knallert-30 fik politiet kendskab til henholdsvis 17 og 19 pct. af personskaderne, jf. tabel 2.

Figur 1. Personskader fordelt på transportmiddel. 2007

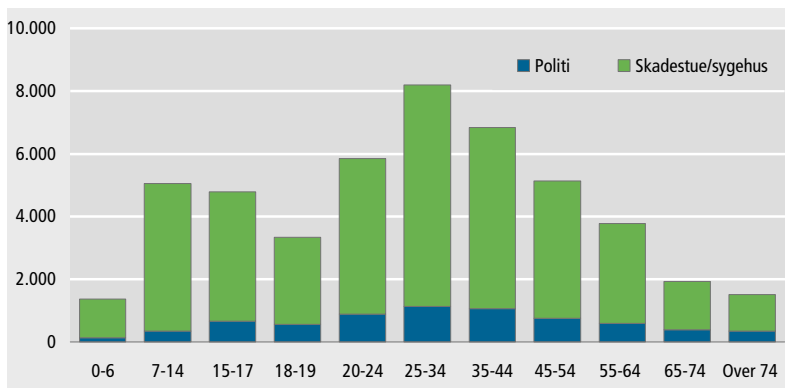
De yngste mindst repræsenteret i politiets opgørelser

Tabel 3 og figur 2 viser, at skadestuerne/sygehusenes andel af personskader er relativt størst for de unge under 15 år, og mindst for de ældre. 5.937 tilskadekomne 0-14 årige er kun registreret via skadestuerne eller sygehusene, hvilket svarer til, at 93 pct. af samtlige tilskadekomne i aldersgruppen ikke kommer til politiets kendskab. De 2.712 tilskadekomne over 64 år, som kun er indberettet til skadestue eller sygehus, udgør 79 pct. af samtlige tilskadekomne over 64 år.

Tabel 3. Personskader fordelt efter alder. 2007

	Politi	Skade- stue	Syge- hus	I alt	Skadestuers/ sygehusenes andel
	antal				pct.
Personskader i alt	6 897	40 049	846	47 792	86
0-6 år	130	1 218	21	1 369	91
7-14 år	348	4 639	59	5 046	93
15-17 år	675	4 063	46	4 784	86
18-19 år	570	2 732	45	3 347	83
20-24 år	890	4 901	67	5 858	85
25-34 år	1 134	6 959	99	8 192	86
35-44 år	1 065	5 647	123	6 835	84
45-54 år	758	4 264	114	5 136	85
55-64 år	599	3 066	120	3 785	84
65-74 år	383	1 463	82	1 928	80
Over 74 år	345	1 097	70	1 512	77

Figur 2. Personskader fordelt efter alder. 2007

Uheldssituation

Tabel 4 viser en sammenligning af uheldssituation i FUR og modpartens transportform i LPR. I FUR indeholder »Uheld med kun ét transportmiddel« de uheldssituationer, hvor der kun kan optræde ét transportmiddel: »eneuheld«, »uheld med parkeret køretøj« og »uheld med dyr eller genstande mv. på eller over kørebanen«. I LPR drejer det sig om de tilfælde, hvor der under modpartens transportform er angivet »ingen modpart«. Alle øvrige uheldssituationer i FUR sammenlignes med uheld med modpart i LPR.

Tabel 4. Personskader fordelt på uheldssituation. 2007

	Politi	Skadestue	Sygehus	I alt	Skadestuers/sygehuses andel
	antal				pct.
Personskader i alt	6 897	40 049	846	47 792	86
Uheld med kun ét transportmiddel	1 861	19 660	467	21 988	92
Uheld med mere end ét transportmiddel	5 036	20 389	379	25 804	80
Uheld i pct. med kun ét transportmiddel	27	49	55	46	

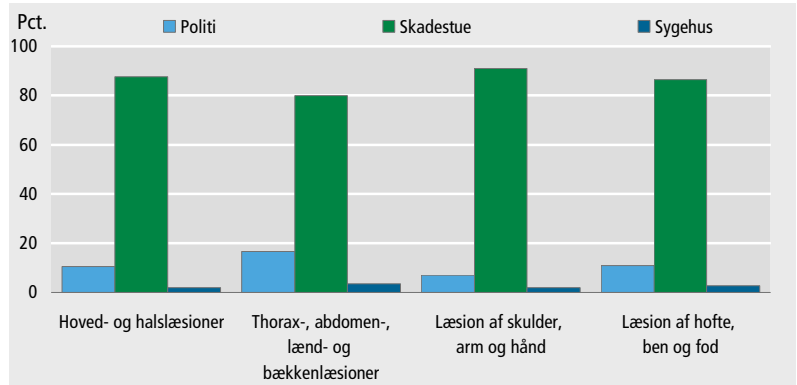
Halvdelen af personskaderne sker i eneuheld

Knap halvdelen af alle personskader opstår i uheld med kun ét transportmiddel. Skadestuernes/sygehusenes andel udgør 92 pct. af de 21.988 personskader i eneuheld. Henholdsvis 49 og 55 pct. af de personskader, der kun er indberettet via skadestue og sygehus, er forårsaget af eneuheld, mens det kun gælder for 27 pct. af de politirapporterede personskader.

Diagnose

I sammenligningen af diagnose i skadestueindberettede og politiindberettede personskader, er angivelse af diagnose i LPR anvendt for skadestuernes/sygehusenes vedkommende, mens skadens type i FUR er anvendt for de personskader, der kun findes i politiindberetningerne.

Figur 3. Personskader fordelt efter diagnose. 2007

Figur 3 og tabel 5 viser fordelingen af diagnose på de tre populationer. Det er ikke muligt direkte at sammenligne gruppen af »øvrige«, da betegnelsen dækker over forskellige kategorier i de to populationer. Figur 3 dækker derfor kun personskader med en anden diagnose end »øvrige«, og viser hvordan diagnosegrupperne fordeler sig på indberetningskilde. Der er ikke meget markante forskelle, men det er dog tydeligt, at for læsioner i skulder, arm og hånd er der en større andel af personskaderne, der kun kommer til skadestuerne/sygehusenes kendskab end det gælder for de øvrige typer af læsioner, især for læsioner i thorax, abdomen, lænd og bækken.

Tabel 5. Personskader fordelt efter diagnose. 2007

	Politi	Skadestue	Sygehus	I alt
I alt	6 897	40 049	846	47 792
Hoved- og halslæsioner	1 221	10 164	222	11 607
Thorax-, abdomen-, lænd- og bækkenlæsioner	570	2 740	120	3 430
Læsion af skulder, arm og hånd	765	9 915	212	10 892
Læsion af hofte, ben og fod	805	6 420	201	7 426
Øvrige	3 536	10 810	91	14 437

3.5. Resumé

Den officielle færdselsuhedsstatistik, der bygger på politiets indberetninger, dækker kun en begrænset del af det totale antal personskader ved færdselsuheld. Ved at anvende Landspatientregistrets oplysninger om skadestuebesøg og sygehusindlæggelser, kan en betydelig del af det såkaldte mørketal i uhedsstatistikken belyses. Det er samtidig muligt at følge udviklingen i dækningsgraden af de politirapporterede personskadeuheld.

<i>Lille fald i politiets dækningsgrad</i>	Antallet af personskader i Landspatientregistret, der ikke optræder i Færdselsuhedsregistret indenfor et todøgninterval udgør 86 pct. af de i alt 47.792 personskader. Politiets dækningsgrad har været faldende igennem den undersøgte periode.
<i>Børn, ...</i>	Skadestuernes/sygehusenes andel af personskader er forholdsmæssigt størst for børn under 15 år, cyklister samt personskader forårsaget af uheld med kun ét transportmiddel impliceret. For børn under 15 år udgør skadestuernes andel af personskader 93 pct. af de i alt 6.415 personskader i aldersgruppen. For de ældre over 64 år er det »kun« 79 pct., der ikke kommer til politiets kendskab.
<i>... cyklister og ...</i>	Skadestuerne og sygehusene omfatter 16.096 cyklister og 15.187 personbilister, hvilket svarer til henholdsvis 94 og 82 pct. af cyklister og personbilister i undersøgelsen.
<i>... eneuheld kommer mindst til politiets kendskab</i>	Undersøgelsen viser endvidere, at der er flest personskader i eneuheld, der ikke kommer til politiets kendskab. Skadestuernes/sygehusenes andel udgør 92 pct. af alle eneuheldene mod 80 pct. af personskaderne ved uheld med flere involverede transportmidler.
<i>Størst mørketal for læsioner i skulder, arm og hånd</i>	Endelig viser undersøgelsen, at det er blandt personskader i skulder, arm og hånd, at der er den største andel, der kun kommer til skadestuernes/sygehusenes kendskab.